

Socialhögskolan

“Det är särskilt farligt för unga att röka cannabis eftersom hjärnan inte har hunnit växa färdigt“

Framställningar av cannabis och cannabisbruk i
Expressen

Jessica Petersson & Joanna Gonzalez

Kandidatuppsats SOPB63

Handledare: Carina Gallo

Abstract

Authors: Jessica Petersson & Joanna Gonzalez

Title:

Supervisor: Carina Gallo

Assessor:

The aim of this study is to investigate how newspaper articles from the Swedish newspaper Expressen have presented cannabis in the years 1992 and 2022. The objective was to compare the coverage between these years. After a process of applying selection criteria and random selection, 70 articles were chosen for analysis. The method on which this work is based is qualitative text analysis. The content from the articles as well as previous research was analyzed using the theories of social constructivism and the framing theory. We found that by analyzing newspaper articles from Expressen, there were more similarities than differences between the portrayal of cannabis in 1992 and 2022. The most frequent depiction of cannabis and cannabis use is that of cannabis being a harmful substance. A commonly occurring portrayal in both years was the portrayal of cannabis as a gateway to harder drugs as well as other crimes.

Key words: Cannabis, Marijuana, Hashish, Legalization, Addiction, Social Construction, Framing Theory, Sweden, Media, Discourse.

1. Inledning	4
1.1 Problemformulering	4
1.2 Syfte	6
1.3 Frågeställningar	6
1.4 Arbetsfördelning	7
2. Kunskapsläget	7
2.1 Litteratursökning	7
2.2 Medias påverkan	8
2.3 Medias framställning av cannabis och cannabisbruk	9
2.3.1 Politik	9
2.3.2 Brott	10
2.3.3 Medicin	11
2.3.4 Framställning i internationell media	11
2.4 Sammanfattning av kunskapsläget	11
3. Teoretiska utgångspunkter	12
3.1 Socialkonstruktivism	13
3.2 Framingteorin	14
4. Metod	16
4.1 Kvalitativ innehållsanalys	16
4.2 Urval	17
4.3 Analys	19
4.4 Förförståelse	21
4.5 Metodens begränsningar och förtjänster	22
4.6 Metodens tillförlitlighet	24
5. Etiska överväganden	26
6. Resultat och analys	27
6.1 Skadligt	27
6.2 Brottslighet	32
6.3 Politik	34
6.4 Unga brukare	38
6.5 Medicinering	40
7. Avslutande diskussion	41
8. Förslag på vidare forskning	43
9. Referenslista	45
10. Empirilista	53

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Enligt narkotikastrafflag (1968:64) är det i Sverige straffbart att bruka samt inneha cannabis och under 2022 anmäldes 113 475 brott mot narkotikastrafflagen 1968:64 i Sverige (BRA, 2023). Alexander Carl Gabri et al. (2022) menar att Sverige tillämpat ett straffrättsligt förbud och antagit en vision om ett drogfritt samhälle. Vidare konstateras att förespråkandet av legalisering av cannabis i Europa varierar, men att fler länder nu väljer en mer liberal hållning. I en tid då förändringar sker globalt finns det anledning att tro att en opposition för svensk förändring kan komma att växa. Josefin Månsson (2016) bekräftar genom att hävda att Sveriges prohibitionistiska syn på cannabis tycks utmanas allt mer och att omvärldens förändrade synsätt är en av orsakerna bakom det. Henrik Tham (2021) redogör i sin tur för att narkotika i Sverige varit identifierat som ett socialt och politiskt problem sedan 1960-talet. Han menar att det nu sker en förändring i Sverige som synliggörs genom ett ökat antal narkotikarelaterade dödsfall och att Sverige mottagit kritik från FN (Förenta Nationerna) för att inte uppfylla mänskliga rättigheter i den nuvarande drogpolicyn, vilket bör tas i beaktning. Ted Goldberg (2012) skriver att Sverige tycks klamra sig fast vid 80-talets restriktiva narkotikapolitik genom att fortsatt inte utvärdera rådande lagstiftning.

Samtidigt som Sverige väljer att vidmakthålla sin restriktiva hållning har alltså acceptansen för cannabis ökat. Gabriel Lévesque (2023) menar på att det under det senaste årtiondet skett en betydande ökning av länder vilka valt att legalisera cannabis. Exempel på länder som valt att legalisera cannabis är Uruguay, Kanada och inte mindre än 19 delstater i USA. Gabriel Lévesque (2023) pekar även på att ett flertal andra länder har ett intresse för att införa en legalisering. Axel Klein et al. (2021) uppmanar exempelvis till en legalisering av cannabis som ett medel för att uppnå social rättvisa eftersom kriminalisering av en för somliga vardagsnormalitet splittrar folket och staten. Med vardagsnormalitet menas personer vilka brukar cannabis likvärdigt med de som exempelvis tar ett glas med alkoholhaltig dryck till maten. Splittringen mellan personer vilka ser sitt bruk av cannabis som en vardagsnormalitet, liksom exemplet ovan, kan därav generera en splittring och konflikt i relation till staten med

hänsyn till cannabis kriminella status. Axel Klein et al. (2021) menar således att den sociala rättvisan inte uppnås under förbud av cannabis, då brukare av cannabis i lagens mening kriminaliseras.

Shulamith Ascheberg Staussner (2001) menar att ämnesområdet cannabis är relevant för yrkesverksamma såväl som forskare inom socialt arbete eftersom socialt arbete kan inkludera möten med klienter som brukar cannabis. Michael Lipsky (2010) hävdar att socialarbetare är med och formar samhället, då de är så kallade gräsrotsbyråkrater. Han preciserar begreppet gräsrotsbyråkrat som en professionell anställd inom den offentliga sektorn med ett betydande handlingsutrymme, vilket ger en form av makt. Därav anses det betydande att yrkesverksamma inom det sociala fältet är informerade vad gäller ämnet cannabis och cannabisbruk. Även att socialarbetare har en förståelse för diskurser och framställningar kopplade till cannabis och cannabisbruk, vilket studien främjar eftersom den undersöker medias framställning av cannabis och cannabisbruk.

Människan finns i samhället och samhället finns i människan. Media kan ses som ett kommunikationsverktyg i samhället genom att media komunicerar information till mottagaren. Sigurd Allern (2022) redogör för massmediernas roll dels som en samhällsnyttig och social institution med ideologisk grund och dels som företag som konkurrerar om läsare och etablissemang på en kapitalistiskt marknad. Han menar vidare att mediernas ideologi, marknadsstrategi och ekonomi är av betydelse för rapporteringen. Det tycks vara så att media, politik och allmänhet inbördes påverkar varandra, eller som Suzanne Taylor (2008) beskriver det, i frågan om relationen media-stat: ”The news media and criminal justice policy seemingly mirror each other's beliefs”. I media, däribland Expressens tidning, rapporteras det om samhället vilket håller individer underrättade om sin omvärld. Karin Ljuslinder (2011) hävdar att individers attityder, kulturella värderingar och handlingar påverkas av medias framställning. Vidare menar Ljuslinder att medias funktion är att bevara maktordningar såväl som diskriminerande och förtryckande samhällsnormer, detta genom att återkommande gånger uttrycka ett ensidigt synsätt. Ur ett sådant perspektiv är det essentiellt att granska hur media positionerar sig i samhällsdebatten och följa hur framställandet av samhällsfrågor förändras över tid. Särskilt i aktuella frågor som exempelvis cannabisdebatten idag. Josefin

Månsson (2016) skriver att svensk media generellt har ett brottscentrerat och avskräckande förhållningssätt till cannabis, med förbud i centrum för rapporteringen. Det kan få cannabis och cannabisbruk att för mottagaren framstå som mer problematiskt. Medias brottscentrerade och avskräckande rapportering kombinerat med att cannabis i Sverige idag är kriminaliserat kan vara en av flera anledningar till en återhållsam syn på cannabis. Amar Ghelani (2020) stärker ett sådant resonemang genom att hävda att all droganvändning uppfattas som problematisk på grund av dess kriminella status och att det sker oberoende av i vilken utsträckning vederbörande brukar eller givna effekter.

Studien syftar sammanfattningsvis till att förstå hur cannabis och cannabisbruk framställdes i Expressen år 1992 respektive 2022 samt undersöka likheter och skillnader i framställningen. Valet föll på ovanstående år för att undersöka om det har skett någon förändring i framställningen av cannabis i Expressen under ett 31-års intervall. 31 år tycktes rimligt eftersom det på 31 år kan tänkas finnas utrymme för en förändring av framställningen att ta form. Med medias påverkan på människan i åtanke är Expressens artiklar ett lämpligt föremål för undersökning då det är en av Sveriges största tidningsredaktörer. Expressen säljs i hela landet och finns även tillgänglig online. Tidningsredaktören läses av 5 000 000 personer varje dag (Expressen, 2017).

1.2 Syfte

Syftet med uppsatsen är att försöka förstå hur cannabis och cannabisbruk framställdes i Expressen år 1992 respektive 2022 samt precisera likheter och skillnader som finns i framställningarna mellan dessa år.

1.3 Frågeställningar

- Hur framställdes cannabis och cannabisbruk i Expressen år 1992?
- Hur framställdes cannabis och cannabisbruk i Expressen år 2022?
- Vilka likheter och skillnader framträder i framställningarna av cannabis och cannabisbruk mellan år 1992 och 2022?

1.4 Arbetsfördelning

Arbetet påbörjades gemensamt genom att planera för hur studien skulle se ut. Vi var intresserade av narkotika och frågor relaterade dit och bollade då idéer om vilket specifikt område vi ville fördjupa oss i. Efter första handledningstillfället enades vi gemensamt om, med stöd av handledaren, att fokusera på ett specifikt narkotikaklassat preparat. Vi valde cannabis eftersom debatten om cannabis upplevs vara aktuell. Medias skildring av cannabis och cannabisbruk föddes genom inspiration av tidigare studenters C-uppsatser och i samförstånd med handledaren som uppmuntrade förslaget. Därefter söktes det efter relevant tidigare forskning individuellt. Vi valde att skriva enskilt om den forskning vi funnit för att sedan ta del av varandras texter och korrigera om nödvändigt. Efter att vi enats om att analysera tidningsartiklar publicerade i Expressen eftersöktes relevanta tidningsartiklar genom söktjänsten Retriever Research (Mediearkivet). Sökandet skedde gemensamt och sedan genomfördes ett gemensamt analyserande av tidningsartiklarna i analysen. Vi har under arbetet med uppsatsen haft löpande kontakt och diskuterat hur vi ska gå framåt i processen. De delar av arbetet vilka skrivits individuellt har kontinuerligt lästs igenom av bägge medförfattare för att arbetet ska följa en röd tråd och ha en enhetlig struktur, såväl som ett enhetligt skrivspråk.

2. Kunskapsläget

Kunskapsläget behandlar tidigare forskning som varit relevant för ämnesområdet och formulerade frågeställningar. Sökorden för utvalda artiklar redovisas i avsnittet. Därefter kommer en redogörelse för den tidigare forskningen som valts ut följt av en sammanfattning av kunskapsläget.

2.1 Litteratursökning

I sökandet av tidigare relevant forskning användes databaserna: LubCat, LubSearch, och Google Scholar. För att nå flertalet relevanta sökresultat gjordes sökningarna på såväl svenska som engelska. Vi använde oss av följande sökord: cannabis, marijuana, hasch, Sverige, media, journalism, brott, legalisering och diskurs. Dessutom slog vi sökningarna med engelsk översättning för att på så vis få fler sökträffar. För att bredda formuleringen på

sökningarna så använde vi oss av funktionen trunkering bakom ord som “cannabis” och “marijuana”. Denna funktion möjliggör att man kan söka på ett ords samtliga ändelser på en och samma gång. Genom att göra detta ökar antalet sökträffar.

Det är av betydelse att de artiklar som används i undersökningen är vetenskapliga. För att artiklarna ska uppnå vetenskaplig grund sökte vi efter artiklar som var peer-reviewed. Detta innebär att de blivit granskade av forskare/expertter inom området. Genom att använda sig av peer-reviewed artiklar så nås mer trovärdigt innehåll. Ett ytterligare tillvägagångssätt för att finna artiklar relevanta för studien var genom granskning av referenslistor som tillhör andra uppsatser inom liknande ämnesområden. Vi har använt oss av såväl rapporter som avhandlingar och därutöver även litteraturböcker.

2.2 Medias påverkan

Media förmedlar information och nyheter till mottagaren. Maria Orsini (2017) har studerat och fördjupat sig i hur befolkningen påverkas av mediernas diskurs och narrativa strategier om användande av narkotikaklassade preparat. Hon menar att media har en benägenhet att kommunicera exceptionella och sällsamma händelser och det kan vara tillräckligt med ett fåtal sådana rapporter för att sprida en rädsla bland befolkningen. Även att rapportering av exceptionella och sällsamma händelser tenderar att skapa en föreställning om att problemet eller fenomenet i fråga är mer svårartat än vad det är eftersom läsaren kan uppfatta scenariot som en mer utbredd företeelse än hur det i verkligheten förhåller sig. Jenny Bryant och Mary Beth Oliver (2009) för ett liknande resonemang och skriver att den upplevda kvaliteten på medias meddelande ökar genom upprepningar, vilket kan leda till en övertalning. Därav är medias framställning av samhällsfrågor väsentliga att undersöka eftersom framställningen kan ha en effekt på mottagaren.

Ester Pollack (2004) undersöker samspelet mellan medier och samhället där diskurser skapas och förstärks. Pollack menar att mediesituationen i Sverige har genomgått stora förändringar från 1950-tal till 1990-tal. Förändringarna har skett inom mediestrukturen, organisationerna och i journalistrollen. Vidare menar Pollack att journalisten under 1950-talet fyllde rollen

som samtalsledare samtidigt som andra institutioner löste samhällsproblemen. På 1970-talet övergick journalistiken till en mer självständig institution och journalistens roll att rikta in sig på att delvis granska statsmakten och media för att integrera andra institutioners diskurser. På 1990-talet har journalistiken utvecklats till en samhällsinstitution vilken har makten att modellera samhället på olika plan och medierna har blivit väl integrerade i gemene mans liv.

Göran Bergström och Kristina Boréus (2012) redogör för medier som ett kommunikationsverktyg och skriver att människan lever i ett informationssamhälle där hon frekvent exponeras för medier. Vidare bekräftar de att det som kommuniceras genom media har en effekt på hur mottagaren tänker, reflekterar och uppfattar saker i sin omvärld. På så vis har media en påverkan genom "makt över tanken" och mottagarens vidare agerande påverkas av medias gestaltande av ett fenomen.

2.3 Medias framställning av cannabis och cannabisbruk

Josefin Månsson (2016) skriver att hon i sin forskning funnit att svensk media skildrar cannabis utifrån följande; en juridisk diskurs, en social problemdiskurs och en medicinsk diskurs. Nedan följer en utveckling av forskning kopplad till medias skildring och framställning.

2.3.1 Politik

Den politiska diskursen påverkas av medias formning av olika ämnesområden. I en studie gjord av Mats Ekendahl et al. (2023) i syfte att analysera medias framställning av droger i Sverige undersöks hur media konstruerar cannabis som en drog, samt vilka egenskaper som de säljande av cannabis beskrivs med. Dessutom undersöks diskurser vilka appliceras för att de rapporterade händelserna ska finna en mening. Sedan beskrivs sambandet mellan uppsikten av media och den svenska restriktiva narkotikapolitiken. Av resultatet framkommer det att cannabispolitiken har mildrats i flertalet västerländska länder. Även att det länge varit den juridiska diskursen som har dominerat inom medias framställning av cannabis (Ekendahl et al. 2023).

Det är även essentiellt att se till hur media agerat i andra länder vilka genomgått förändringar gällande cannabispolitiken. Richard J. Stringer et al. (2016) hävdar att det är allmänt accepterat att media i USA spelade en stor roll i landets nya stiftade marijuanalagar. Vidare menar Richard J et al. (2016) att det även gäller för allmänhetens attityder till legalisering då både TV- och tidningsexponering hade ett betydande positivt förhållningssätt till förmån för legalisering (Richard J et al. 2016).

2.3.2 Brott

Josefin Månsson (2016) menar att svensk media i tryckt press generellt har ett brottscentrerat och avskräckande förhållningssätt till cannabis, med förbud i centrum för rapporteringen. Haines-Saah et al. (2014) bekräftar ressonemanget genom att hävda att en cannabis-organiserad brottskoppling har porträtterats i media. På senare tid har cannabis kopplats till organiserad brottslighet och som exempel på det har en vetenskaplig rapport från institutet CES (2022) vilken handlar om dödligt våld och cannabis publicerats. Enligt Erlandsson & Widstrand (2022) blev rapporten väl omtalad i media och man fick intrycket av att syftet var att gestalta ett samband mellan våld och cannabis. Genom att skildra mängden cannabis som beslagtogs tillsammans med andra droger så har det framställts som en illegal drog som har koppling till kriminella gäng.

Ekendahl et al. (2023) konkretiserade ökningen av artiklar relaterade till både brottslighet och cannabis genom att genomföra en fundamental sökning i Retriever Mediearkivet. Genom denna sökning framkom det att antalet svenska medietexter som behandlar organiserad brottslighet har mer än tredubblats mellan åren 2012 och 2021. Dessutom så har de artiklar som handlar om organiserad brottslighet och som är kopplade till cannabis blivit fler. Mellan år 2012 och 2021 har det även skett en konstant uppsikt av cannabis. År 2012 fanns det 141 artiklar som nämnde organiserad brottslighet såväl som cannabis. År 2021 däremot, så hade detta antal ökat till 1427 artiklar.

2.3.3 Medicin

Ernesto Abalo (2021) menar att medias framställning av medicinsk cannabis sker i abstrakt form. Han påtalar även att media har svårt att behålla en begreppsmässig gräns mellan medicinsk cannabis och cannabisbruk i syfte av rekreation. Vidare menar Ernesto Abalo (2021) att framställningen av cannabis medicinska potential i media konstrueras utifrån diskurser. Enligt Abalo (2021) har medias framställning ändrats något i syfte att gestalta cannabis som ett potentiellt läkemedel. Han uttrycker också att förändringar i framställningen kan ha skett på grund av att man önskar opinionsbildning för legalisering. Månsson (2016) förklarar att det nu finns mer forskning som tyder på att svenska medier blivit mer öppna med tiden vad gäller cannabis, i syfte att utgöra cannabis som marknadsvara.

2.3.4 Framställning i internationell media

I en studie gjord av Marilou Gagnon et al. (2020) som behandlar framställningen av cannabis i media i Kanada, identifierades fem kategorier som dominerande vad gäller framställningen av cannabis mellan oktober 2018 och april 2019. Dessa kategorier var: bostäder, tillgänglighet, arbetsplats, körning och offentlig konsumtion. Det som dominerade inom dessa kategorier var åsikten att cannabis bör förbjudas inom flertalet av dessa områden snarare än att man bör anpassas efter den rådande legaliseringen i landet. Därutöver diskuterades bland annat kontroller vid bilkörning. Artiklar om den offentliga konsumtionen av cannabis var inte särskilt vanligt förekommande däremot. Däremot tyder de befintliga artiklarna som handlar om offentlig konsumtion om att det finns en oro för det och att oron främst var kopplad till ett eventuellt normaliserande av cannabisrökning (Gagnon et al. 2020).

2.4 Sammanfattning av kunskapsläget

Sammanfattningsvis lyfter tidigare forskning medias påverkan på mottagaren och av hur media framställer cannabis och cannabisrelaterade frågor. Den tidigare forskningen visar att de huvudsakliga cannabisrelaterade frågorna vilka media rapporterar om är de politiska och brottsrelaterade. Orsini (2017) menar att media påvisats ha en inverkan på mottagaren.

Jennings Bryant (2009) bekräftar påståendet genom att skriva att den diskurs som råder i media kan resultera i att befolkningen ändrar opinion. Månsson (2016) menar att svensk media skildrar cannabis utifrån följande diskurser; en juridisk diskurs, en social problemdiskurs och en medicinsk diskurs. Abalo (2021) menar att medias framställning av medicinsk cannabis sker i abstrakt form. Han påtalar även att media har svårt att behålla en begreppsmässig gräns mellan medicinsk cannabis och cannabisbruk i syfte av rekreation.

3. Teoretiska utgångspunkter

Avsnittet behandlar uppsatsens teoretiska utgångspunkter. För att få en förståelse för den framställning som görs i tidningsartiklar vad gäller cannabis och cannabisbruk, så kommer den socialkonstruktivistiska teorin att användas. Genom att applicera den socialkonstruktivistiska teorin möjliggörs en ökad förståelse för hur kunskapen kring cannabis skapas. Eftersom teorin bygger på att man ser på samhället som något socialt konstruerat i samspelet mellan människorna. Genom att studien angrips dels med ett socialkonstruktivistiskt perspektiv, så synliggörs människors handlande och attityder genom att undersöka språket som används.

För att möjliggöra en förklaring och analys av aspekter i det sociala sambandet, så används framingteorin. Fengmin Yan (2020) hävdar att Framingteorin blir användbar i studier som syftar till att analysera medier eftersom de har en benägenhet att sortera ut och frambringa nyheter och perspektiv på dem, varefter andra aspekter ges mindre utrymme (Yan, 2020). Samtliga teorier är sociala och utgör därför ett bra komplement för analysen. Faktum är att framingteorin har ett socialkonstruktivistiskt perspektiv (Bryant, 2009). Teorierna går även hand i hand på grund av att de fungerar väl i kontexter där det görs analyser av material hämtat från media. Båda teorier bidrar till kunskap, men på olika sätt. Den input individen får från medier är en bidragande faktor till att leda tankar och skapa uppfattningar kring olika ämnesområden. I enlighet med Søren Barlebo Wenneberg (2010) är det bland annat språkliga uttryck som bidrar till ökad kunskap (Wenneberg 2010). Olika inramningar användes under årtalen 1992 och 2022. Det betyder att olika fokus, på olika aspekter av cannabis och hur media framställer det, påverkar hur människor tänker samt hur deras åsikter förändras över

tid. Medias rapportering nu har en annan "framing" som skiljer sig från kunskapen som media förmedlade då. Kunskapen som vi besitter påverkas bland annat av hur samhället ser ut vid just den tidpunkten. Således påverkar medias framing språket vi besitter samt våra sociala handlingar och politik i alla avseenden. För att koppla detta till ämnet cannabis så kommer artiklar skrivna 1992, med en viss inramning på ett socialkonstruktivistiskt sätt att påverka läsarna annorlunda än artiklarna skriva 2022 som kommer påverka läsarna på ett annat sätt.

3.1 Socialkonstruktivism

Studien har en socialkonstruktivistisk utgångspunkt. Beskrivningar om cannabis i Expressen analyseras utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv för att förstå framställningen av cannabis i Expressen. Wenneberg (2010) lyfter i sin bok vad socialkonstruktivismen innebär. Socialkonstruktivister är oense med idén om att de sociala handlingarna är bestämda av naturen. De utgår snarare från att de sociala handlingarna är socialt konstruerade. Vidare menar socialkonstruktivister på att det vi uppfattar som sunt förnuft och naturligt inte bör tas för givet, de anser snarare att det bör undersökas vidare. Perspektivet har i syfte att svara på frågan: "Hur påverkar den sociala kontexten vår kunskap?". Vivien Burr (2003) anser att vi människor kategoriserar världen i syfte att få en bättre uppfattning av världen. Kategorierna är alltså enligt Burr fastställda av människorna och är således inte objektiva sanningar. Burr antyder att verkligheten inte alltid är vad den kan uppfattas som vid första anblicken. Genom tankesättet uttrycker hon tvivel på det som vi förstår som verklighet. Genom att ha det i åtanke finns möjligheten att kritiskt granska världen och de uppfattningar som kan skapas om olika ämnesområden (Burr, 2003). Genom att applicera den socialkonstruktivistiska teorin på analysen av tidningsartiklar från Expressen ges en möjlighet att betrakta det som beskrivs i artiklarna som en annan sanning än den som framställs.

Wenneberg (2010) skriver att det finns tre olika utgångspunkter inom socialkonstruktivismen. En av de tre är att kunskap är socialt konstruerat; Vi människor får till oss kunskap genom språket och språket är socialt och sker i samspel mellan minst två individer (Wenneberg 2010). Med detta i åtanke skulle det alltså innebära att kunskapen kring cannabis formas av det vi individer får till oss via verbala uttryck. En annan utgångspunkt som Wenneberg (2010) nämner är att kunskapen som vi besitter påverkas av hur samhället ser ut vid just den

tidpunkten (Wenneberg 2010). För att applicera detta på vår studie så handlar det snarare om det politiska ställningstagandet som råder vad gäller cannabis. Den tredje utgångspunkten som Wenneberg (2010) beskriver i socialkonstruktivismen är att teknologin som bidrar till kunskap också är en socialt konstruerad storhet. Närmare förklarar så har teknologin bidragit till att vi enklare har kunnat undersöka situationer. Exempelvis nämner Wenneberg (2010) att vi tack vare teknologin haft möjlighet att undersöka molekyler genom mikroskop, vilket har tillfört mer kunskap om detta. Med tekniken bär alltså flertalet möjligheter såväl som begränsningar (Wenneberg 2010). För denna studie är det närmare förklarar tidningsartiklar det gäller. I enlighet med det Wenneberg påstått så skulle informationen kring cannabis som är skriven i tidningsartiklarna tillföra kunskap hos mottagaren. Wenneberg (2010) nämner även att syftet inte är att diskutera huruvida den kunskap man besitter faktiskt stämmer överens med verkligheten eller inte. Syftet är istället att undersöka hur kunskapen har framställts eller tillkommit (Wenneberg, 2010).

Burr (2003) tar upp kritik kring teorin. Kritiken handlar om hur det är svårt att besvara en del frågor eftersom psykologiska förklaringar gällande individers personlighet inte uppmärksammas. Denna studie belyser snarare samhällsperspektivet än förklaringar som är förenade med psykologiska förhållanden. Med detta konstaterar menas alltså att frågeställningarna önskas besvaras genom att undersöka strukturella orsaker istället för psykologiska förklaringar.

3.2 Framingteorin

Studiens kunskapsteoretiska ram utgörs av framingteorin vilken enkelt kan förklaras som konsten att leda tankar. Framingteorin myntades av Erving Goffman (1974) och riktar in sig på att förklara och analysera aspekter i en social förbindelse genom att inordna aspekterna i ramar. Framingteorin har ett socialkonstruktivistiskt perspektiv och baseras på tanken att människan inte helt och hållet kan urskilja världen objektivt och därför finns behovet av att kategorisera och sortera världen i så kallade "frames". Framing är således att urskilja aspekter av en uppfattad verklighet och framhäva dem i en text. Framing främjar en särskild problemdefinition, kausal tolkning, moralisk bedömning, och/eller behandlingsrekommendation (Bryant, 2009).

Framingteorin är en teori som tillhör de teorier som behandlar medieeffekter. Genom framingteorin kan man bli påverkad av det nyhetsinnehåll man konsumerar (Shehata, 2012). Genom teorin går det alltså att tyda medias redogörelse som ledande därför att redogörelserna influerar läsarens uppfattning. Medier har en tendens att lyfta fram nyheter som anses intressanta. Då redogörs det även för tillhörande perspektiv. Detta innebär att det lämnas mindre utrymme för andra perspektiv (Yan, 2020). Framing i nyhetsmedia används dels för att ge fördel åt underliggande intressen och kan även användas för att väcka engagemang. Genom ett framhävande av särskilda perspektiv och ett undanhållande av andra reduceras möjligheterna till fritt tänkande samtidigt som läsaren också tar emot texten på eget vis vilket gör det svårt att säga precis hur läsaren uppfattar medier (Bryant, 2009). Teorin lämpar sig för denna studie då ramarna fungerar som kategoriseringar och tematiseringar. Ramarna kan se olika ut beroende på vilken tidningsredaktör eller journalist som ligger bakom artikeln, vilket fortsättningsvis leder till att de som undersöker materialet uppfattar innehållet på olika sätt. Jesper Strömbäck (2012) lyfter artiklar skrivna i politiska sammanhang. Dessa artiklar kan skrivas på ett sätt som leder politiken i en positiv riktning. På detta sätt är materialet speglat till deras fördel (Strömbäck 2012). Detta är essentiellt att ha med sig i en analys av studiens slag. Enligt Mortensgaard (2020) så kan man med hjälp av framingteorin möjliggöra en förståelse för vilka associationer och värderingar som hänger samman med det rapporterade fenomenet (Mortensgaard, 2020). Det går att tolka det som att mediernas diskurs är sammankopplad med samhällets attityder genom att de konstruerar varandra.

Adam Mid Shehata (2012) lyfter kritik som förts åt framingteorin. En kritik är att medier inte har en så pass stor påverkan på allmänheten som hävdas inom teorin. Ett argument mot teorin är att framingeffekterna är som starkast när de som tar del av materialet har liknande åsikter samt värderingar sedan tidigare. En annan kritik som uppkommit gällande teorin är att kunskap är den främsta faktorn vid framingeffekter. Vidare har forskare uttryckt att utbildningsnivå skall vara en avgörande faktor till påverkan på individer som tar del av media (Shehata, 2012).

4. Metod

Följande avsnitt innehåller en redogörelse för metodval. Det inkluderar även en beskrivning av hur det empiriska materialet valts ut samt vilken förförståelse som funnits kring ämnesområdet. Dessutom beskrivs metodens begränsningar och förtjänster. Avslutningsvis kommer tillförlitlighet och etiska överväganden att behandlas. Begreppet cannabis används i avsnitten; Tidigare forskning och Analys. Begreppen marijuana och hasch används i citeringen i de fall då artikelförfattaren skriver det.

4.1 Kvalitativ innehållsanalys

I studien appliceras den kvalitativa metoden eftersom den ansågs mest lämplig för ämnesområdet och studiens syfte. Texter finns i majoriteten av kontexterna i det moderna samhället. Dessa texter kan ha en påverkan på individerna som tar del av dem. Det kan exempelvis handla om hur människor ser på samhället, eller mer specifikt, hur människor ser på särskilda ämnesområden (Boréus, 2015). I studien handlar det om hur tidningsartiklar framställer cannabis och cannabisbruk.

Den kvalitativa metoden innebär mer komplexa tolkningar av materialet. I enlighet med Bergström och Boréus (2018) så kan dessa tolkningar endast genomföras av människor. Peter Svensson och Göran Ahrne (2015) skriver att kvalitativa metoder är studier som är användbara då syftet är att undersöka abstrakta saker som kan vara svåra att mäta i siffror. Enligt Bryman (2018) är den kvalitativa innehållsanalysen en flexibel metod som kan komma till användning vid samtliga sorters texter, så länge texterna förmedlar någon typ av information (Bryman, 2018). Exempel på det är ord, intentioner, tankar och känslor (Ahrne & Svensson, 2015). Genom innehållsanalysen blir det möjligt att avslöja flera dolda sidor av det som kommunicerats i texten som skrivits. Martyn Denscombe (2016) uttrycker det som att texten innehåller en del ledtrådar till ett eventuellt budskap som beskrivs (Denscombe, 2016). Tolkning av materialet sker genom att nyckelord såväl som meningsbärande enheter sammanvävs med kategorier. Sedan så kopplas dessa kategorier till teoretiska begrepp (Jacobsson & Skansholm, 2019). Koderna som identifierats i materialet har tematiseras (se bilaga längre ned i uppsatsen). Syftet med att bryta ned innehållet på detta sätt är för att det

ska bli möjligt att besvara frågeställningarna. Det faktum att den kvalitativa innehållsanalysen innebär att teman kan formas genom innehållet är en fördel som tas upp med metoden (Boréus & Bergström, 2018). Bryman (2011) bekräftar det ovanstående påståendet med sin beskrivning av det huvudsakliga fokuset vid en kvalitativ innehållsanalys. Han beskriver det som att fokus är att finna teman som är underliggande i materialet. Detta genom språkvalet (Bryman, 2011). Genom den kvalitativa metoden läggs fokus på att analysera ord, för att sedan öka förståelsen för hur komplex företeelsen är. Bryman (2018) skriver om hur den kvalitativa innehållsanalysen är det mest frekvent förekommande tillvägagångssättet när det kommer till kvalitativ analys av dokument. Han påstår även att det är det mest lämpade metodvalet för analys av just officiella texter (Bryman, 2018).

Den kvalitativa innehållsanalysen kommer i denna uppsats främst till användning för att finna likheter och skillnader i framställningen av cannabis mellan åren 1992 och 2022. Under arbetets gång har nya frågor, koder och teman framkommit.

4.2 Urval

Materialet är hämtat från Expressen tidning under åren 1992 och 2022. Expressen är en svensk tidningsredaktör med liberal, solidarisk och tolerant inriktning (Expressen, 2017). Det är det målstyrda urvalet som vi har utgått från i denna studie. Vad som menas med det målstyrda urvalet är att analysenheterna väljs ut genom val som möjliggör att besvara de forskningsfrågor som ingår i studien. Något som är typiskt för det målstyrda urvalet är att forskningsfrågorna förändras i samband med genomförandet av undersökningen (Bryman, 2018). Bryman (2018) lyfter att samhällsvetenskapliga analyser kan göras med hjälp av massmediaprodukter som grund för innehållet (Bryman, 2018). Artiklarna som valts ut för analys är publicerade under olika kategorier såsom debattartiklar, nyhetsartiklar och sport. Kategorin kan medföra en politisk färgning vid exempelvis debattartiklar då enskilda åsikter och tankar framförs vilket i sin tur kan påverka studiens resultat. Vid genomförandet av studien valde vi att inte begränsa oss till en kategori av artiklar eftersom olika kategorier skildrar olika saker och att de gemensamt har att de publicerats i Expressen. De tidningsartiklar som valts ut, har valts ut på grund av att de anses relevanta för studiens

frågeställningar. För att få fram relevanta artiklar har begreppet “cannabis” använts i sökningarna gjorda i Expressen (Bryman, 2018).

För uppsatsen ansågs en liberal tidning vara lämplig eftersom liberalismen är en politisk inriktning som har bytt åsikt kring droger och skademinimering under de senaste 30 åren i Sverige. Mer specifikt så har liberalismens cannabispolitik förändrats en del under dessa år. Detta till skillnad från mer konservativa politiska partier som haft samma ställningstagande i frågan under de senaste 30 åren. Liberalerna har uttryckt en önskan om att gå mot skademinimering, det vill säga; att det fortfarande är olagligt att sälja cannabis men att det skall vara lagligt med litet innehav (LUF). Retriever Research (Mediearkivet) valdes eftersom dess material har hög tillförlitlighet då sökmotorn endast publicerar material av redaktionell karaktär (Retriever, 2019).

Sökningen slogs genom Retriever Research Mediearkivet och när vi använde oss av sökorden “cannabis, marijuana och hasch” så fick vi träff på 84 artiklar publicerade under 1992 respektive 118 under 2022. Efter bortfall genom urvalskriterierna kvarstod 63 artiklar från 1992 respektive 86 från 2022. Därefter genomfördes ett slumpmässigt urval för att omfånget skulle vara lämpligt för uppsatsens omfattning. Med anledning av att minska antalet artiklar för analys till 35 stycken per årtal genomfördes ett slumpmässigt urval. Orsaken till det minskade antalet var för att uppnå en mättnad. Med detta menat; när det inte framkommer några nya “teman” vid vidare läsning. Det slumpmässiga urvalet gick till på följande sätt: En lista skapades med titel på var artikel. Därefter sorterades varannan artikel ut tills dess att ett antal på 35 artiklar per årtal kvarstod. 28 artiklar sorterades ut för årtalet 1992 och 51 artiklar sorterades ut för årtalet 2022.

Urvalskriterier

De tidningsartiklar som samlats in för att underbygga analysen uppfyller formulerade urvalskriterier;

- Tidningsartiklar publicerade av Expressen
- Tidningsartiklar publicerade år 1992 och 2022
- Tidningsartiklar vilka berör ämnet cannabis eller cannabisbruk
- Tidningsartiklar vilka berör svensk eller internationell samhällskontext
- Tidningsartiklar publicerade på webben eller i tryckt press

	Artiklar 1992	Artiklar 2022
Antal träffar på artiklar i Expressen under valt år med sökning på cannabis, marijuana eller hasch	84	118
Artiklar efter sållning av urvalskriterier	63	86
Artiklar efter slumpmässigt urval	35	35

Tabell 1 - Urval av tidningsartiklar

4.3 Analys

Analysprocessen har inspirerats av Berit Lundman och Ulla Hällgren Graneheims (2017) modell för en kvalitativ innehållsanalys. Analysprocessen påbörjades genom skapande av ett kodningschema. Kodningschemat inspirerades av Graneheim och Lundman (2004).

Subteman kan beskrivas som sammanfattningar av innehållet i texten medan teman snarare utgör en mer omfattande tolkning av texten.

Vi har primärt använt oss av en abduktiv ansats vilket indikerar att vi före genomläsandet av tidningsartiklarna bestämt tema politik och medicinsk cannabis (Lundman & Graneheim 2017). Politik och medicinsk cannabis valdes ut i förväg eftersom de är aktuella ämnen idag kopplade till cannabis. Vi väntade oss att det skulle finnas mer om medicinsk cannabis med tanke på förändringarna i omvärlden och eftersom det framträtt i tidigare forskning. Även då

medicinsk cannabis inte utgjorde en väsentlig del av urvalet bestämde vi oss för att behålla det som tema eftersom avsaknaden i relation till vår samtid ansågs vara ett resultat i sig. Analysen är också delvis induktiv eftersom nya teman framkom under processen. Att vi har rört oss fram och tillbaka mellan ett induktivt och deduktivt tillvägagångssätt innebär att det är en abduktiv ansats som har använts (Lundman & Graneheim 2017).

För att komma vidare i analysprocessen kodades valda tidningsartiklar med hjälp av den teknik som utvecklats av Graneheim & Lundman (2004). Tekniken går ut på att tidningsartiklar sorteras och organiseras genom att analysera utdrag i form av valda meningar. Valda meningar ska vara relevanta för de formulerade frågeställningarna och för att kontexten ska kvarstå är det viktigt att även kringliggande text inkluderas. De meningar som valts ut kallas för meningsbärande enheter. Sedan delade vi in meningsenheterna i manifest betydelse, det vill säga det bokstavliga innehållet i meningsenheterna, och latent betydelse som utgör djupare tolkning av texten (Graneheim & Lundman 2004; Bryman 2011). Både manifest och latent betydelse implicerar tydning av texten men att de skiljer sig i djup och abstraktionsnivå (Lundman & Graneheim 2017). Något som ska avhålla sig från när teman väljs ut är att inga meningsbärande enheter ska kunna placeras i mer än ett tema. På så sätt kan temaindelningen vara utmanande (Graneheim & Lundman, 2004). I uppsatsens analysdel användes deduktion och med det menas att analys av materialet genomförs med underlag av teorier och tidigare forskning (Svensson & Ahrne, 2015).

Teman	Subteman
Skadligt	Påverkan på hjärnan, Inkörsport till tyngre droger, Celebriteter
Brottslighet	I kombination med annan brottslighet, Smuggling
Politik	Legalisering, Straff
Unga brukare	Ungdomskultur, Vårdnadshavare
Medicinering	Självmedicinering, Behandlingsmetoder

Tabell 2 - Kodningsschema 1

Temana skadligt, brottslighet och unga brukare framkom, till skillnad från politik och medicinering som var förutbestämda, under processen av kodning tillsammans med samtliga subteman, vilka *Tabell 2* redogör för. Samtliga teman och subteman finns vid bägge årtal. En av studiens frågeställningar är att svara för skillnader och likheter i framställningen åren 1992 och 2022. Vad gäller skillnader fann vi i urvalet ingen skillnad i form av ett tema eller subtema som endast fanns vid ett av årtalen. Det vi däremot uppmärksammade var att det fanns en skillnad gällande vissa teman i omfattningen av hur frekvent ett tema förekom bland tidningsartiklarna, vilket vi redogör för i kapitel *Resultat och analys*.

4.4 Förförståelse

Förförståelse beskriver de tidigare kunskaper, erfarenheter och fördomar forskare har om det ämne som är föremål för undersökning (Lundman & Graneheim, 2017). Intresset för att skriva om narkotika väcktes efter att en av oss hade en verksamhetsförlagd utbildning hos Socialförvaltningen, missbruksenheten. Under den verksamhetsförlagda utbildningen involverades flera möten med aktiva missbrukare och majoriteten av de klienterna led av ett så kallat blandmissbruk. Blandmissbruk innebär att bruk av olika typer av droger kombineras i missbruket, exempelvis kokain och cannabis. Det var sällsynt förekommande att en klient var aktuell hos missbruksenheten med cannabisbruk som ensam orsak. Under den verksamhetsförlagda utbildningen motiverades en önskan om en bredare förståelse för drogpolitiken och för hur samhällsmedborgare förhåller sig till narkotikaklassade medel. Flertalet av klienterna hos Socialförvaltningen vittnade om att deras missbruk inletts med att de av läkare fått utskrivet mediciner för sitt psykiska mående eller värk som sedan eskalerade till ett missbruk. Det kan bland annat ske till följd av att det de fått utskrivet inte har gett den positiva effekt som de kanske väntade sig. Det går klienternas beättelser om hur missbruket inletts att uppfatta det som att det finns en viss okunskap om narkotikaklassade medel och mediciner. En önskan om att undersöka substanser och dess nackdelar samt fördelar för att bidra till ökad medvetenhet infann sig. För att avgränsa området valdes sedan cannabis ut som föremål för undersökning. Därefter föddes idén om att se till Expressens framställning av ämnet eftersom media och press, däribland Expressen, är förankrat med våra liv då det delvis är via media vi samlar in information om vår omvärld (Ljuslinder, 2011).

Förväntningar vi medförfattare hade innan arbetet med uppsatsen inleddes var att det skulle finnas flera artiklar publicerade i närtid vilka belyste cannabis och dess medicinska egenskaper eftersom omvärldspolitiken är under pågående förändring (Alexander Carl Gabri et al. 2022). Vid insamling av emperi överraskades vi därför hur pass så artiklar som behandlade cannabis och dess medicinska egenskaper. Fördomen fanns alltså eftersom det under de senaste åren skett politiska förändringar kopplade till cannabis globalt samt att medvetandet kring medicinsk cannabis tycks öka. Vi utgick därför från att finna en markant ökning av publicitet gällande legalisering och de positiva aspekterna av bruk, exempelvis i syfte av medicinering. En annan förväntan som vi medförfattare hade innan arbetet inleddes var att det skulle finnas fler artiklar som endast behandlade cannabisfrågan, och alltså inte inkluderade diskussion av andra typer av droger också. Även här förvånades vi över resultatet. En stor del av artiklarna behandlade nämligen cannabis i kombination med andra droger.

Något som var essentiellt vid skrivandet av denna studie var att inte låta våra egna uppfattningar och vår förförståelse styra de resultat som framkommer i studien. För att undvika detta så nyttjades snarare förförståelsen i positivt syfte, nämligen genom att medvetet försöka utveckla ny kunskap.

Förförståelsen kan kopplas till hermeneutiken. Enligt Bergström och Boréus (2018) så handlar hermeneutiken om att läsa och tolka. Det handlar även om att den som läser texterna har med sig en del förförståelse. Studiens analys är alltså forskarnas egna tolkningar av innehållet vilket kan innebära att det inte är en "korrekt" tolkning av innehållet. Att notera är därför att en annan person troligtvis hade angripit innehållet med en annan förförståelse och därmed hade den personen troligtvis tolkat detta material annorlunda (Bergström & Boréus, 2018).

4.5 Metodens begränsningar och förtjänster

Genom tidigare forskning ges forskaren tillfälle att undersöka den historiska kontexten som tyder på en eventuell förändring i framställningen av det man analyserar (Maier, 2017).

Alan Bryman (2018) lyfter att det finns kritik riktad åt den kvalitativa forskningen (Bryman, 2018). Den kvalitativa forskningen har kritiserats för att vara subjektiv. Resultaten kan ha utgångspunkt i uppfattningar som inte är systematiska. De kan ta utgångspunkt i egna värderingar och egna uppfattningar (Bryman, 2018). Något som är betydande är att man som forskare betraktar en främmande syn på sitt material. Även Berit Lundman och Ulla Hällgren Graneheim (2004) skriver om att en text kan tolkas på flera olika sätt samt att forskarens egna värderingar kan ha en påverkan på texten (Lundman & Graneheim, 2004). I den kvalitativa forskningen så läggs fokus snarare på kvalitativa teoretiska utgångspunkter än på kriterier förda av statistik (Bryman, 2018). Jens Rennstam och David Wästerfors (2011) skriver om att man som forskare bör undgå att investera i subjektiva intressen om man vill undvika subjektivitet. Genom att skapa förutbestämda ramar i urvalet kan detta undvikas till viss del. Däremot är det inte möjligt att helt utesluta subjektiva intressen. Detta eftersom forskaren kan intressera sig för särskilda begrepp eller perspektiv under processen (Rennstam & Wästerfors, 2011).

Ovanstående har försökt undvikas genom att skapa en medvetenhet om egna åsikter och särskilja dem från den faktiska texten. För att säkerställa att det inte uttryckts egna åsikter, har materialet blivit granskats av bägge medförfattare. Har det funnits en misstanke om att egna åsikter genomsyrat texten har en diskussion förts om det och sedan har nödvändiga korrigeringar gjorts.

I en studie gjord av Elaine Bennett-Page och James Thomas (2009) som gjorts i syfte att kritisera den kvalitativa metoden så framkommer det att den kvalitativa metoden kan kräva en mer djupgående analys av materialet för att komma till en praktisk slutsats. Inom den kvalitativa metoden kan man även möta svårigheter med att finna en relevant submetod som fungerar för studien (Bennett-Page & Thomas, 2009).

Förtjänsten med den kvalitativa metoden är att man undgår kravet att analysera en stor mängd data (Mays et al. 2005). Genom att undersöka framställningen av cannabis via språket som

använts i artiklarna, så har den kvalitativa metoden kommit till användning. Genom detta metodval har en stor mängd data undvikits.

4.6 Metodens tillförlitlighet

Det är essentiellt att värdera reliabilitet och validitet i kvalitativa studier. Bryman (2018) skriver att validitet handlar om huruvida man “observerar, identifierar eller mäter” det som påstås mätas. Det finns både intern- och extern-reliabilitet. Den externa reliabiliteten går att applicera på den kvalitativa forskningen men det kan däremot finnas svårigheter med att uppnå den. Vidare skriver Bryman (2018) att den externa reliabiliteten handlar om att det inte är möjligt att frysa den sociala miljön som råder under själva undersökningen. Svårigheten med det är att “omprövade”/nya undersökningar inte kan jämföras med den första undersökningen då den sociala miljön inte ser densamma ut vid båda tillfällen/undersökningar (Bryman, 2018). För att öka reliabiliteten i studien redogörs det noggrant för hur själva undersökningen gått till, såväl som hur kodningsformatet skapats och hur vår tematisering genomförts. Dessutom inkluderar studien en ingående förklaring till hur tillgången till materialet gått till.

Bryman (2008) hävdar att den interna validiteten är ett mått på hur tolkningarna av materialet ur empirin stämmer överens med resultaten från forskningen (Bryman, 2008). Dessutom så behandlar det huruvida det upprätthålls en objektiv hållning vid tolkning och analys av det empiriska materialet. Däremot så är det inte möjligt att upprätthålla en total objektivitet vid tolkning och analys. Anledningen till det är därför att metoden innebär att forskaren tolkar det empiriska materialet (Bryman, 2008). För att stärka validiteten så har uppsatsens kodningsformat skapats utifrån studiens frågeställningar. Likaså har kodningsformatet konstruerats genom att ta hänsyn till de teoretiska begreppen och relevanta definitioner. Bergström och Boréus (2018) behandlar ytterligare ett tillvägagångssätt för att öka validiteten. Det innebär att forskaren inte skall låta förförståelsen begränsa svaren på frågeställningarna (Bergström & Boréus, 2018), något vi fått ta vid beaktning.

Det finns fyra delkriterier som forskaren brukar applicera för att mäta metodens tillförlitlighet. Delkriterierna följer: *trovärdighet, pålitlighet, överförbarhet och en möjlighet att styrka och konfirmera*. Delkriterierna har kritiserats av Guba och Lincolns för att tillämpningen utgår från att det endast finns en social verklighet, vilket de anser är inkorrekt. Guba och Lincoln åsyftar att det kan finnas mer än en verklighet (Bryman, 2018). Det är essentiellt att nämna kritiken i en uppsats som den här.

Trovärdigheten behandlar hur individen går tillväga då det finns flera olika beskrivningar av en social verklighet. För att det ska vara möjligt att skapa trovärdighet i resultaten är det bland annat nödvändigt att arbeta utifrån uppsatta regler. Materialet bör vara utan inkorrekta påståenden och även förvrängningar bör undvikas (Bryman, 2018). Det finns en svårighet med att helt utesluta detta då tidningsartiklarna är skrivna av personer som har en avsikt att framföra ett budskap. Den information som hittas i tidningsartiklarna är inte granskad. Däremot är syftet med denna studie snarare att se över framställningen av cannabis i media, och inte att granska om det som framställs är korrekt information eller inte.

Bryman nämner även pålitligheten och det handlar om att forskaren bör se till att granska innehållet ordentligt och konsekvent. Det är av betydelse att genomföra en komplett redogörelse för samtliga faser som ingår i forskningsprocessen. Här ingår bland annat forskningsfrågor. Val av undersökningsspersoner, fältanteckningar, intervjuutskrift och beslut som rör dataanalysen blir däremot inte relevanta för denna studie då det inte hör till studiens metodval (Bryman, 2018). De faser som ingått i forskningsprocessen har redogjorts för. Som nämnts ovan så har innehållet i artiklarna inte granskats rent faktamässigt. Däremot har resterande delar av studien granskats ordentligt genom att säkerhetsställa att skrivmaterialet är granskat av forskare.

Bryman (2018) skriver om överförbarheten som behandlar hur resultatet överförs till andra miljöer, personer eller situationer. En möjlighet att styrka och konfirmera innebär att forskaren bör vara uppmärksam på att agera i god tro. Närmare förklarar, att forskaren inte tillåtit de personliga värderingarna ha en påverkan på utförandet och slutsatserna av

undersökningen. Det är viktigt trots att vederbörande är medveten om att det är svårt att undgå total objektivitet i samhällslig forskning (Bryman, 2018). Genom att bägge medförfattare granskat materialet och gjort eventuella ändringar vid fall då personliga värderingar kan ha genomsyrats, har de personliga värderingarna åsidosatts.

Bryman (2018) nämner även diskussioner om kvalitetskriterier för den kvalitativa forskningen. Det gäller att ha en sensitivitet när det kommer till kontexten. Denna sensitivitet gäller inte endast för den sociala miljön, utan även för relevanta teoretiska ståndpunkter såväl som etiska frågeställningar. Dessutom krävs ett engagemang och logik i studien. Vad som menas med detta är ett engagemang i forskningstemat. Det är essentiellt att man har genomfört en noggrann insamling av analys av data (Bryman, 2018). Genom att använda relevanta sökord har vi funnit artiklar kopplade till ämnesområdet cannabis.

5. Etiska överväganden

Det är betydande att ta hänsyn till de etiska principerna som Bryman (2018) redogör för.. Detta för att göra etiska överväganden i samband med genomförandet av en undersökning. Eftersom studien bygger på redan publicerad information i Expressens tidning har vi i vår studie inte påverkats av etiska principer i någon större omfattning.

Bryman (2018) lyfter det så kallade *Konfidentialitetskravet*. Principen handlar om att uppgifter rörande de inblandade måste behandlas sekret, det vill säga; personuppgifter måste hanteras på så sätt att läsarna inte kan nå dem (Bryman, 2018). De uppgifter som har kommit till användning i denna studie är hämtade från massmedia och kan på ett enkelt sätt nås av allmänheten (Vetenskapsrådet, 2002). Personerna som nämns i studien har dock anonymiserats genom att benämnas som "XXX". Vi valde att anonymisera för att inte ta fokus från medias framställning av cannabis och cannabisbruk. Främst eftersom det i studien förekommer artiklar med celebriteters namn.

En annan etisk princip rör *inkränkande på privatlivet* (Bryman, 2018). För att undvika det kan det vara av betydelse att fråga om tillåtelse först om något privat tas upp. Eftersom namnen i studien är anonymiserade finns det ingen risk för det.

Den sista etiska principen vilken tagits i beaktande är huruvida den deltagande kan *lida skada* eller erfara obehag genom medverkan (Bryman 2018). Även här minskar risken för det genom att namnen anonymiserats.

6. Resultat och analys

Under rubriken *Resultat* och *Analys* redogörs studiens resultat och frågeställningar besvaras. Båda årtalen kommer att redovisas under samtliga teman och frågeställningarna kommer att redovisas tillsammans. De resultat som presenteras kopplas till tidigare forskning kring ämnesområdet och teorierna socialkonstruktivism och framing. Våra resultat visar att sättet som cannabis och cannabisbruk framställs på går att dela in i följande teman: skadligt, brottslighet, politik, unga brukare och medicinering.

6.1 Skadligt

Av resultatet framgick det att en övergripande andel av artiklarna går att koppla till temat *skadligt*. Det med anledning av att Expressen i majoriteten av artiklarna valt att notera riskerna kopplat till bruk och därigenom skildrar cannabis som en på olika vis skadlig substans. Subteman vilka framkom vid analys är *påverkan på hjärnan, inkörsport till tyngre droger och celebriteter*.

Det framgick att det både under 1992 och 2022 återkommande publicerades artiklar om cannabis som en hälsorisk med skadliga effekter på individen. Av resultatet framgick även att publicitet om de positiva effekterna av cannabis under såväl 1992 som 2022 nästintill uteslutits från rapporteringen. Av studiens urval publicerades det sammantaget 16 artiklar under år 1992 respektive 11 under år 2022 kopplade till temat skadligt, vilket innebär en viss minskning och visar på en skillnad åren emellan. Nedan följer ett citat hämtat ur en artikel

från 2022 som exemplifierar hur tidningen väljer att framställa cannabis och bruk. Exemplet varnar för effekten på ungas hjärnor genom att belysa för mottagaren att det är särskilt farligt för unga att röka cannabis.

Det är särskilt farligt för unga att röka cannabis eftersom hjärnan inte har hunnit växa färdigt. (Expressen 2022-12-25).

Nedan följer två exempel publicerade 1992 med notifiering av cannabis skadliga effekter. Expressen skriver att bruk av cannabis kan leda till psykosor och personlighetsförändringar. En annan beskrivning om cannabis som påträffades var att cannabisbruk är skadligare än alkoholbruk:

Det kändes som om det brann i huvudet, jag hyperventilerade, hade fått början till en psykos, berättar han. (Expressen 1992-01-21).

Både medicinskt och psykologiskt är marijuana mycket farligare och kan ge svåra psykosor och personlighetsförändringar relativt snabbt. (Expressen 1992-11-13).

Det fanns undantag publicerade vad gäller den ensidiga skildringen av cannabisbruk som skadlig. Det går att tolka det som att undantaget bekräftar regeln. Den ensidiga skildringen, vilken påträffades under bägge årtalen, går att koppla till Jenny Bryant och Mary Beth Olivers (2009) forskning som lyfter att den upplevda kvaliteten på medias meddelande ökar genom upprepningar. Detta kan leda till en övertalning. Det går även att koppla till Bergström och Boréus (2012) forskning vilken redogör för medier som ett kommunikationsverktyg med en effekt på hur mottagaren tänker, reflekterar och uppfattar saker i sin omvärld.

Av studiens urval fanns två exempel, ett från vardera årtal, vilka visar en mer positiv skildring kopplat till bruk. I en artikel publicerad 2022 reder beroendeforskaren Joar Guterstam ut myter om alkohol och droger. Nedan följer ett citat ur artikeln:

“De flesta som testar cannabis blir beroende” Nej, endast omkring 10 procent av de som prövar cannabis utvecklar ett beroende. (Expressen 2022-03-20).

Cannabisbruk i kombination med celebriteter förekom i viss utsträckning bland urvalet artiklar och är därav ett subtema. Det påträffades under både 1992 och 2022 och då i samband med någon form av ohälsa. Celebriteter beskrivs på olika sätt ha farit illa av sitt cannabisbruk och i vissa fall ska personen i fråga även ha avlidit. Nedan följer tre exempel publicerade under både 1992 och 2022:

Användning av cannabis misstänks vara katalysatorn till motivet för XXX död, enligt en artikel från Expressen (2022-11-24).

En annan välkänd person som avlidit är XXX och innan hennes död medgav hon att hon rökt cannabis och snortat kokain samt druckit en stor mängd alkohol. (Expressen 2022-12-13).

XXX gjorde filmer, fick beröm, tjänade pengar. Jag var ingenting. Så jag började röka marijuana. (Expressen 1992-01-03).

Med stöd i framington, vilken enkelt kan förklaras som konsten att leda tankar, går det att uppfatta det som att rapporteringen skapar och upprätthåller cannabisbruk som skadligt och potentiellt förknippat med livsfara. Det går även att koppla resonemanget till forskning driven av Fengmin Yan (2020) som menar att media har en benägenhet att sortera ut och frambringa nyheter och perspektiv på dem, varefter andra aspekter ges mindre utrymme. Dessutom går det att koppla tidningens publicering om cannabis och livsfara till Maria Orsinis (2017)

uttalande om att media har en benägenhet att kommunicera exceptionella och sällsamma händelser, samt att det kan vara tillräckligt med ett fåtal sådana rapporter för att sprida en rädsla bland befolkningen.

Något som påträffades återkommande bland urvalet var beskrivningen om cannabis som inkörsport till tyngre droger, en så kallad gateway. Vid analys blev det tydligt att framställningen av cannabis som inkörsport dominerade urvalet genom att flertalet artiklar behandlar resonemanget. Socialkonstruktivismen undersöker gestaltandet av ett fenomen och efter att ha tagit del av urvalet framkom det att tidningen genom upprepningar kan uppfattas gestalta gateway-hypotesen som verkligt sann. Framställningen av cannabis som inkörsport till tyngre droger förhöll sig oförändrad mellan åren 1992 och 2022. Här påvisades alltså en likhet i framställningen åren emellan. Nedan följer 3 citat som exemplifierar varav 2 publicerade 1992 och 1 publicerad 2022:

Hon började röka hasch och märkte knappt hur åren försvann i ett allt kraftigare rus, när haschet övergick i tyngre droger och slutade i ett dagligt djävulskt begär efter heroin. (Expressen 1992-11-14).

När XXX återvänder hem är hon 15, väntar barn med en annan missbrukare och har övergått till tyngre droger som LSD. (Expressen 1992-11-23).

Det började med cannabis, men övergick med tiden i heroin och crack-kokain. (Expressen 2022-05-07).

Det förekom även skildringar av cannabis som inkörsport till tyngre droger i samband med annan brottslighet. Sådana beskrivningar kan tänkas skapa stereotyper av brukare av cannabis som en grupp som övergripande brukar andra droger och begår brott. Nedan följer ett exempel ur en artikel publicerad 1992 där en man beskrivs ha börjat bruka cannabis och slutat upp i blandmissbruk med ett intresse för vapen.

XXX- vi kan alla kalla honom så - började röka hasch. Snart gick han över till amfetamin och hans intresse för vapen växte sig starkare. (Expressen 1992-12-08).

I en annan artikel från 1992 förklaras övergången från cannabis till tyngre droger vid att cannabis som substans som inte längre upplevs tillräckligt effektiv och därför som något som vederbörande ersatt med tyngre narkotika.

Marijuana, den drog han alltid hade tillgripit när han varit pressad och som hjälpt honom att lugna ner sig, räckte inte för att utestänga hans känsla av förtvivlan. Han använde heroin i stället. (Expressen 1992-06-21).

Det påträffades 2 artiklar av urvalet vilka visade på att tyngre droger också kan brukas utan cannabis som övergång. Av urvalet förekom två artiklar publicerade 1992 vilka skildrar bruk av tyngre droger utan en övergång genom cannabis. Här framställs alltså inte cannabis som en inkörsport till tyngre droger.

Dels går de inte längre omvägen över hasch. De går direkt på den tunga narkotikan, som amfetamin och heroin. (Expressen 1992-07-27)

I den andra artikeln av samma slag publicerad 1992 beskrivs det hur en tonåring påstår sig aldrig ha provat cannabis på grund av den påtagliga röken, men att han istället har valt att missbruka ecstasy. Artikeln beskriver riskerna med ecstasy. (Expressen 1992-11-1).

Av urvalet fanns det ingen liknande publicitet under 2022 om bruk av tyngre droger utan cannabis som inkörsport likt ovanstående. Här finns alltså en skillnad i framställningen mellan åren.

6.2 Brottslighet

Av resultatet framkom tema brottslighet och av urvalet kunde 5 artiklar publicerade 1992 respektive 11 artiklar publicerade 2022 kopplas dit. Antalet publikationer kopplade till temat indikerar på en markant ökning och skillnad mellan åren. Det har alltså varit en mer framträdande profilering i tidningen under 2022, jämfört med 1992. Av resultatet framkom det även att tidningen upprepar gånger rapporterar om cannabisbruk i samband med andra brott såsom mord och våldtäkt, där cannabis eller cannabisbruk i samtliga fall uppges ha florerat i gärningsmännens liv i samband med att övriga de begåtts. Josefín Månssons (2016) tidigare forskning vilken lyftar svensk medias rapportering av cannabis i tryckt press generellt har ett brottscentrerat och avskräckande förhållningssätt till cannabis, med förbud i centrum för rapporteringen, stämmer överens med studiens resultatet.

Nedan följer exempel ur artiklar från bägge årtal där cannabis skildras i kombination med övrig brottslighet:

XXX hamnade i fängelse första gången 1983 då han dömdes till tre år för inblandning i smuggling av 120 kilo hasch. Senare under 1980 talet blev han känd som ledare för den så kallade Grodmansligan - och dömdes under kommande decennier gång på gång till långa fängelsestraff. (Expressen 2022-10-30).

De rökte marijuana och den äldre visade polaroidbilder på minst 20 vietnamesiska kvinnor som han påstod sig ha våldtagit, torterat och dödat. (Expressen 2022-12-30).

Under sju år lyckades XXX dölja att han rökte hasch och ibland injicerat amfetamin. Idag är han 22 år och sitter i fängelse. (Expressen 1992-02-27).

Genom att cannabis frekvent nämns i samband med annan typ av brottslighet kan mottagarens syn av cannabisbrukare påverkas till att uppfatta cannabisbrukare som brottsliga och potentiellt farliga personer och i sin tur en belastning för samhället. Med stöd i

framingteorin kan aspekter i en social förbindelse förklaras och analyseras genom att de inordnas i ramar såsom att cannabisbrukare exempelvis är kriminella. Utifrån det socialkonstruktivistiska perspektivet kan det påstås att författare till artiklarna genom språket har gjort en tydlig skildring av cannabis och en koppling till en effekt på vidare brottslighet.

Av resultatet framgår alltså en skildring av cannabis i kombination med tyngre droger och övrig brottslighet. Ett exempel på en sådan skildring är hämtad ur en artikel publicerad 2022. Artikeln rapporterar om en dansk kvinna som mördats av sin pojkvän under en vistelse på franska rivieran. Mannen ska även ha misshandlat en tre månaders hundvalp på öppen gata. Expressen skriver att det påträffats hasch och kokain i parets boende (Expressen, 2022-09-22). Det förekommer flertalet artiklar av liknande slag varav exemplifierande citat följer:

Vid 18 års ålder var han yrkeskriminell och sålde stora mängder heroin och hasch. XXX har dömts till fängelse för brott som rån, misshandel och narkotikabrott. (Expressen 2022-07-23).

Tonåringen misstänks för att ha skjutit en pojke i låret. Han misstänks även för grovt vapenbrott och grov misshandel. (Expressen 2022-09-02).

Av urvalet förekom artiklar av sådant slag frekvent under både 1992 och 2022 och det fanns ingen framträdande skillnad mellan åren vilket visar på en oföränderlighet i framställningen kopplat till temat brottslighet.

Brottstypen smuggling av cannabis förekommer mest frekvent och därav är smuggling ett av studiens subteman. I tidningen rapporteras det om att smuglingen av cannabis sker i samband med annan typ av narkotika, exempelvis kokain. Såväl under 1992 som 2022 förekommer en tät rapportering om smuggling av cannabis och det handlar övervägande om

stora mängder i samband med andra narkotikaklassade medel. Även här kan vi alltså konstatera att cannabis nämns i samband med andra droger. Nedanstående citat exemplifierar:

Misstankarna omfattar 200 kilo cannabis som ska ha transporterats med egna flygplan mellan Danmark och Norge och en "synnerligen stor mängd" kokain som transporterats från Belgien till Storbritannien, rapporterar Aftonbladet. (Expressen 2022-03-02)

Han beslutade att lastbilen skulle bli genomsökt och i ett lönnfack hittades över åtta kilo kokain och cannabis. (Expressen 2022-03-15).

På kvällen den 19 januari upptäckte stationschefen på Kallax flygplats utanför Luleå att en av de resande med Stockholmsplanet glömt sin väska. Polisen öppnade väskan och fann 8,65 gram hasch och 1,02 gram amfetamin. (Expressen 1992-03-11).

Enligt tidningen Dagens Arbete, som granskat drogmissbruk inom svenska industrier, handlar det framför allt om det narkotikaklassade läkemedlet Tramadol, men också cannabis, amfetamin och kokain som säljs och används inne på svenska industrier. (Expressen 2022-05-22).

6.3 Politik

Vid analysen framkom temat politik och det publicerades 6 artiklar vilka berörde cannabispolitik under 1992 respektive 10 stycken under 2022. Det visar på en skillnad då publiciteten av det politiska slaget ökat mellan tidsperioderna. Vi hade en föreställning om att ökningen skulle vara mer markant eftersom ämnet cannabispolitik kan uppfattas som mer aktuellt 2022 jämfört med 1992. Ökningen som resultaten visar kan förklaras med politiska förändringar i omvärlden. Av analysen framgick det att de politiskt inriktade artiklarna kopplade till cannabis handlade om legalisering av cannabis samt om straff för brottslighet kopplat till cannabis. Därav är legalisering och straff två subteman under politik.

I en artikel om svensk cannabispolitik publicerad (1992-03-20) skriver Expressen att XXX sagt att han vill att cannabis ska släppas fritt, men att han ska ha ändrat åsikt efter ett samtal med statsministern. I artikeln klargörs det dock inte utförligt varför åsikten ska ha ändrats, eller vad som var grunden till XXXs primära åsikt.

2022 publicerades en artikel där Liberalernas partiledare XXX berättar att Sverige bör röra sig mot liknande politisk riktning som USA. XXX vill avkriminalisera cannabis med anledning av den resursåtgång som en anmälning av narkotikabrott genererar (Expressen 2022-10-14). Artikeln behandlar alltså den mer liberala synen på cannabis. Liberalernas XXX förekommer i ytterligare en artikel publicerad tidigare samma år och har även då uttryckt att han önskar avkriminalisera cannabis (Expressen, 2022-08-17).

I ytterligare en artikel publicerad 1992 skrivs det om cannabislegalisering och varför det är fördelaktigt ur en rättslig synvinkel. Citat ur artikeln följer nedan:

Mycket av det som gör narkotikan till ett samhällsproblem är den brottslighet som missbrukarna tvingas till för att skaffa narkotikan. Den är ett resultat av förbudet, snarare än själva narkotikan. (Expressen, 1992-05-29).

Resonemanget ovan går att koppla till Margaret Malloch och Gill McIvors (2012) forskning som hävdar att den narkotikarelaterade brottsligheten är en central politisk fråga, vilket förklarar publiciteten kopplad dit, Malloch och McIvor menar att det finns flertalet fördelar med att tillgodose drogmissbrukares behov snarare än att fängsla eftersom missbrukare då undgår de negativa effekterna av fängelsestraff.

2022 skriver Expressen om Medical Cannabis Conference som arrangeras på Norra Bantorget i Stockholm. Huvudrubriken är att artisten Cornelia Jakobs kommer att uppträda. I artikeln står det också att Christian Engström, före detta Europaparlamentariker för Piratpartiet kommer att medverka och att Angelica Örnell är VD och verksamhetschef på

smärtmottagningen Aureum Healthcare i Stockholm. Örnell nämns kort i artikeln där hon förklarar syftet med konferensen i nedanstående citat:

Att medicinsk cannabis nu är här i Sverige för att stanna som en god smärtlindrande kandidatsubstans och som därmed kan, i många förekommande fall ersätta den stora och mycket vårdslösa användning av opioider inom svenska vården, ja det är ju självklart. (Expressen, 2022-05-25).

Det förs resonemang om kriminalitet kopplat till ytterligare en artikel publicerad samma år skrivs det mer om cannabispolitik. Fristående kolumnist Hanif Bali skriver bland annat att Sveriges lagstiftning är tämligen unik då den kriminaliserar innehav, försäljning och bruk. Citat ur artikeln följer:

Sverige toppar numera topplistan över skjutningar i EU och det är alldeles uppenbart att dessa gängkrig drivs och finansieras av narkotikaförsäljning. (Expressen, 2022-11-28).

1992 publiceras en artikel om Fria Moderata Studentförbundet och deras vilja att återinföra författningsreformen. Expressen skriver att tanken både är förkastlig och ogenomförbar och menar att någon i partiet kan ha rökt lite för mycket cannabis, vilket kan tolkas som en indikation på att cannabisbruk fördummar samt förstärka stereotyper om cannabisbrukare. Citatet nedan visar Expressens framställning:

Misstanken infinner sig att någon av Fria moderata studentförbundets stora tänkare har rökt lite för mycket av den hasch de själva vill legalisera. (Expressen, 1992-10-23).

I en artikel publicerad 1992 kritiseras straffen för narkotika. Polisens spanare gör ett uttalande och menar att straffen är för låga. Följande citat går att koppla till tidigare forskning av

Ekendahl et al. (2023) som tyder på att politiken kring cannabis har mildrats och att det inte längre endast är den juridiska diskursen som styr medias framställning av cannabis.

Polisens spanare som bevakar parken irriterade sig på de låga straffen. Innehav av en normalstor bit hasch (cirka ett halvt gram) kostade bara 200 kronor i böter. (Expressen, 1992-01-15).

Det påträffades endast ett fåtal artiklar vilka behandlar det politiska förhållningssättet till cannabis internationellt. Tidigare forskning av Richard J. et al. (2016) däremot tyder på att TV, såväl som tidningar, haft en betydande roll i den positiva framställningen av cannabislegalisering. I enlighet med det Wenneberg (2010) hävdar gällande att teknologin fungerar som ett verktyg för ny kunskap, så öppnas fler perspektiv på frågan om legalisering med hjälp av framställningen i tidningsartiklarna. Ett exempel på en artikel som behandlar det politiska förhållningssättet till cannabis internationellt är den som rör Thailand och deras legalisering. Ministern uttalar sig om fördelar med legalisering ur ett ekonomiskt perspektiv. Ett citat från artikeln följer:

"Folket och regeringen kommer att kunna tjäna över 10 miljarder baht (cirka tre miljarder kronor) per år på inkomster från marijuana och hampa", skriver ministern. (Expressen, 2022-05-13).

I en annan artikel publicerad 1992 skriver Expressen om svenska XXX som bor och studerar i Los Angeles. I artikeln beskriver XXX den miljö hon vistas i. Nedan följer ett citat hämtat ur artikeln:

Men här är knark lika vanligt som sex är i Sverige, säger XXX i ett försök att åstadkomma en liknelse. (Expressen, 1992-03-22).

6.4 Unga brukare

Under 1992 och 2022 skrevs det om ungdomar som grupp inom vilken cannabisbruk förekommer. Unga beskrivs återkommande som personer vilka blir påverkade av andra i sin omgivning. Något flera tidningsartiklar skildrar är att det finns en viss naivitet bland ungdomar kopplat till narkotika. Genom denna skildring av unga, kan framingteorin komma att appliceras på detta tema. Unga kan genom framingteorin gestaltas som en lätt påverkad målgrupp. Ravekulturen och begrepp som “ungdomsdrogerna” förekommer i artiklarna kopplade till cannabis och unga. Citatet nedan är publicerat 1992 och visar på hur dåtidens ungdomar anses ha en okunskap genom att de inte givits samma kunskap om riskerna med cannabisbruk.

Den tidigare generationen fick mycket upplysning om hasch och hur farligt det är. Nu har man missat lite. 70-talarna har nya droger som är svåra att upptäcka. Vi har inte följt med utvecklingen med kampanjer. (Expressen, 1992-11-02).

I en artikel publicerad 1992 står det att det skrivs om en rättegång i Solna tingsrätt mot 32 ungdomar vilka står åtalade för narkotikabrott. Ungdomarna är 70-talister och i artikeln skildras generationens förhållande till droger. Ecstasy och cannabis beskrivs vara droger vilka förekommer i kretsen och Expressen skriver att ungdomarna inte är knutna till så kallade “problemområden” utan i huvudsak till andra platser i Stockholmsområdet. Citat ur artikeln följer:

Men i det här fallet är de inte utslagna, inte fattiga, i bara enstaka fall från “problemområden”. Många är från “fina” Stockholmsområden. (Expressen, 1992-11-02).

Genom ovanstående citat kan det socialkonstruktivistiska perspektivet appliceras såväl som framingteorin. Genom citatet kan man tyda specifika ordval såsom “fattiga”, “problemområden” och “fina Stockholmsområden” som använts för att gestalta situationen på ett särskilt sätt. Den kunskap mottagaren tar till sig baseras på hur uttalandet i artikeln ser ut.

Genom att dessutom dela in individerna i kategorier som “fattiga” innebär en ramning av individer.

I en annan artikel publicerad 2022 skildras ungdomskulturen igen. Debattören XXX skriver om ämnen som cannabis, kriminalitet, musik och sociala medier vilket beskrivs utgöra en stor del av dagens ungdomskultur.

“Det är här gangster rappen skapas, med 16-åriga pojkar som röker cannabis och poserar med vapen i kameran, det är här de filmade förnedrandningsrånen som läggs ut på internet får sitt bränsle, de eskalerande personrånen i jakt på materialism, och det är troligen här motståndet till majoritetssamhället delvis motiveras då pojkarna inte känner att det är värt att konkurrera inom legala hierarkier genom utbildning och ett bra jobb då det inte leder till den snabba sociala statusen som är lättillgänglig på annat håll”. (Expressen, 2022-10-06).

Flera av artiklarna tillhörande temat unga brukare har gemensamt att de även berör hur vårdnadshavare/föräldrar kan förebygga eller handskas med situationen om de får kännedom om att deras ungdom brukar cannabis eller annan narkotika. Citatet nedan är ett exempel på det:

Gör klart att om din tonåring gör något olagligt, stjälar eller använder narkotika, så kommer du att polisanmäla honom eller henne. (Expressen, 1992-07-26).

Det finns alltså flertalet tidningsartiklar från både år 1992 och 2022 som behandlar unga i relation till cannabisbruk samt försäljning av cannabis. Detta är en tydlig likhet mellan tidsperioderna. Även ordval och gestaltandet skiljer sig inte särskilt mycket mellan perioderna.

6.5 Medicinering

Det skrevs förvånande lite om medicinsk cannabis. Särskilt med tanke på pågående cannabispolitiska förändringar globalt, vilket Gabriel Lévesque (2023) bekräftar genom att skriva att det under det senaste årtiondet skett en väsentlig ökning av länder vilka valt att legalisera cannabis. Vid analys framkom att vid de tillfällen då cannabis nämns i urvalet i samband med medicinering så var det i termer av självmedicinering och kopplat till någon form av psykisk ohälsa. Även här uppmärksammades alltså en ensidig bild av cannabisbruk. Exempel på bruk av cannabis som självmedicinering i kombination med psykisk ohälsa följer nedan:

Hans kontakter med psykiatrin upphör under samma period och han börjar självmedicinera med olika droger. (Expressen, 2022-11-06).

Vilken sjukdom som skulle botas och vilken smärta som skulle lindras visste jag inte, men jag levde i en känsla av olycka, förvirring och rädsla inför framtiden. (Expressen, 2022-03-21).

Han använder narkotika, numera bara hasch. Han är klassad som “psykisk invalid” och följs i den svenska TV-dokumentären “Afganij Syndrom - Hemkomsten från ett krig”, som visas i kväll i Kanal 1. (Expressen, 1992-01-26).

Enligt Ernesto Abalo (2021) sker medias framställning av medicinsk cannabis i abstrakt form. Ernesto menar att framställningen av cannabis medicinska potential i media konstrueras utifrån diskurser. Vilket kan vara en förklaring till avsaknaden av publicitet i ämnet. Den bristande skildringen av cannabis i medicinskt syfte skulle kunna bero på Abalos (2021) teori om att det finns en önskan om opinionsbildning i legaliseringsfrågan. En annan förklaring till det faktum att det inte finns särskilt många artiklar som behandlar cannabis i medicinskt syfte skulle kunna vara att det inte finns tillräckligt med forskning att backa påståenden som har med ämnesområdet att göra. En utgångspunkt inom socialkonstruktivismen är att kunskapen

påverkas av hur samhället ser ut vid den rådande tiden. Eftersom det cirkulerar en del brottslighet och drogrelaterade händelser inträffar, så kan fokus i media snarare ligga på den delen. Artiklar som behandlar cannabis i medicinskt syfte är något mer förekommande år 2022 än 1992. En likhet som noterades däremot var att artiklarna skrivna kring den medicinska cannabisen under båda åren snarare handlade om cannabis som självmedicinering än cannabis för fysiska smärtor.

7. Avslutande diskussion

Resultaten för studien är essentiella med anledning av att den undersöker medias framställning vilket påvisats ha en effekt på mottagaren. Studien ligger också i tiden med tanke på att cannabispolitiken är i förändring genom att vi idag kan se en ökad andel av länder vilka väljer att legalisera. Adinoffa och Amanda Reimanb (2019) bekräftar genom att skriva att legalisering av cannabis är en aktuell fråga och att allt fler länder överväger nya bestämmelser. De menar vidare att drivkraften bakom den förändrade attityden är påverkan på individen, familjen, samhället och den ekonomiska aspekten av ett förbud. Vi uppmärksammade även en brist på tidigare forskning om framställning av cannabis i Expressen eller andra kvällstidningar vilket gör studien viktig då det ännu är ett delvis outforskat ämne och studien till relativt ensam i sitt slag.

Viktigt att ha i åtanke är också att det med Sveriges restriktiva narkotikapolitik så särskiljs inte bruk i olika omfattning i lagens mening. Alla typer av bruk, vare sig det rör sig om bruk i mindre eller större mängder, är alltså straffbara med nuvarande bestämmelser. Sveriges rådande lagstiftning narkotikastrafflag (1968:64) innebär alltså att samma typer av insatser sätts in för att straffa, alternativt behandla, individer vilka brukar cannabis, oavsett om bruket är bevisat skadligt eller ej. Med skadligt bruk menas bruk som påverkar vederbörandes hälsa, sociala liv och livskvalitet negativt (Socialstyrelsen, 2017). Det leder till att personer vilka ertappas med att bruka cannabis men som har ett kontrollerat bruk, som exempelvis kan innebära att individen brukar cannabis kontrollerat vid enstaka tillfällen, får samma behandling och sociala insatser som en person med ett cannabismissbruk. Det kan alltså bli

en typ av överflödigt insats då en person med kontrollerat bruk av cannabis inte är i behov av hjälp med att sluta konsumera.

Av resultatet framkom det fler likheter än skillnader i framställningen av cannabis och cannabisbruk under 1992 och 2022, vilket indikerar en viss oföränderlighet i mediaklimatet vad gäller framställningen av cannabis och cannabisbruk. Resultatet var något förvånande med tanke på att Alexander Carl Gabri et al. (2022) forskat om den globala cannabispolitiken och menar att den genomgått väsentliga förändringar under 30-års intervallet studien avser. Margaret Mall och Gill McIvor (2012) menar att den narkotikarelaterade brottsligheten är en essentiell politisk fråga och för ett resonemang om flertalet fördelar med att tillgodose drogmissbrukares behov snarare än att fängsla eftersom drogmissbrukare då undgår de negativa effekterna av fängelsestraff. Adinoffa och Reimanb (2019) menar att huvudmålen med legalisering av cannabis är att krympa onödiga och skadliga konsekvenser av cannabisrelaterade överträdelser. Sådana aspekter av en legalisering var nästintill helt utslutna ur urvalet såväl 1992 som 2022.

Något som däremot förekommer frekvent i urvalet av artiklar är cannabis som skadlig substans och cannabis i kombination med andra typer av brott där cannabis återkommande framställs som en bidragande faktor i ekvationen. Framställningen av cannabis och cannabisbruk skulle kunna förklaras med Sigurd Allerns (2022) påstående om massmediers roll som en samhällsnyttig och social institution med ideologisk grund och dels som företag vilka konkurrerar om läsare och etablissemang på en kapitalistiskt marknad kan vara en bakomliggande orsak till att debatten om en legalisering i Sverige inte haft mer utrymme i media. Ester Pollacks (2004) menar att diskurser och samspelet mellan medierna och samhället där diskurser skapas och förstärks vilket styrker ett sådant påstående. Pollack menar även att mediernas roll förändrats över tid och att journalistiken sedan 1990-talet utvecklats till en samhällsinstitution vilken har makten att modellera samhället samtidigt som medierna blivit väl integrerade i gemene mans liv. Det är däremot inte möjligt att dra slutsatser kring hur det som framställs i media tas emot av läsaren, vilket är viktigt att nämna i studier som den här. Det faktum att vi använt oss av framingteorin i analysen har också kommit att ha en påverkan på resultatet. Något som varit angeläget i vår analys har varit

medvetenheten kring de egna tolkningar som gjorts i förhållande till materialet som analyserats. Vi har alltså haft ett kritiskt förhållningssätt våra egna tolkningarna.

Studien visade att flertalet artiklar indikerade den så kallade gateway-hypotesen, vilket innebär att cannabis hävdas vara en inkörsport till tyngre droger. Att hypotesen återkommande kan upplevas som missvisande då Melberg, M. Jones och Bretteville-Jensen (2010) som undersökt hypotesen om cannabis som en inkörsport till tyngre droger i sin studie redogör de för att hypotesen är en statistisk utmaning att undersöka hypotesens legitimitet eftersom ingen undersökning, oavsett hur detaljerad den är, kommer att inkludera alla potentiellt viktiga variabler som skulle krävas för. Det går alltså inte att bevisa att det finns någon sanningshalt i påståendet.

Som en avslutande tanke vill vi lyfta att det med tanke på förändringarna i omvärlden idag förvånade oss att det inte skrivits mer om medicinsk cannabis under 2022. Det förvånade även med tanke på att medvetandet om medicinsk ökar vilket Shamim Haider och Wan Jane Liew (2021) bekräftar genom att lyfta att cannabisbruk har visat sig vara en metod som kan vara fördelaktig i medicinska sammanhang. Enligt framingteorin profileras och undanhålls aspekter av en företeelse med anledning av att väcka engagemang. Med det som hypotes så skulle det kunna innebära att Expressen väljer att underhålla perspektivet cannabis som medicin, för att vidhålla en vedertagen uppfattning om cannabis som en skadlig substans. Bergström och Boréus (2012) beskriver media som ett kommunikationsverktyg och menar att människan lever i ett informationssamhälle där hon frekvent exponeras för medier. Vidare bekräftar de att det som kommuniceras genom media har en effekt på hur mottagaren tänker, reflekterar och uppfattar saker i sin omvärld. På så vis har media en påverkan genom "makt över tanken".

8. Förslag på vidare forskning

Under studiens gång väcktes tankeprocesser och idéer om förslag på vidare forskning. Ett intressant ämne för vidare forskning skulle vara hur cannabis framställs i studentlitteratur samt hur framställningen förändras över tid. Det skulle vara intressant eftersom socialarbetare

bör hålla sig uppdaterad om politiken såväl som händelser kopplade till cannabis då socialarbetare i flera fall arbetar i nära kontakt med personer som är involverade med cannabis på olika sätt. Maya Lavie-Ajayi (2022) menar att cannabis idag konstrueras som ett skadligt ämne i det sociala arbetets litteratur. Det är därför essentiellt att se till hur cannabis framställs i media samt på andra ställen, såsom i studentlitteratur, samt hur framställningen förändras.

Ytterligare ett förslag på vidare forskning föddes efter att ha tagit del av forskning vilken behandlar såväl fördelar som nackdelar med cannabisbruk. Vi tog del av forskning som visar på att cannabis kan användas inom det medicinska området, exempelvis i syfte att underlätta smärtor (Shamim Haider och Wan Jane Liew 2021). Eftersom den medicinska aspekten av cannabis nämns sparsamt i tidningen Expressen är ett förslag om fortsatt forskning en fördjupad undersökning av de tänkbara motiven bakom den mer negativa framställningen av cannabis som Expressen skapat.

9. Referenslista

Abalo, Ernesto (2019) Rifts in the hegemony: Swedish news journalism on cannabis legalization. *Journalism Studies*, 2011, 20 (11): 1617-1634.

Abalo, Ernesto (2021) Between facts and ambiguity: Discourses on medical cannabis in Swedish newspapers. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 2021, 38 (4): 345-360.

Adinoffa, Bryon, Amanda Reinmanb (2019) Implementing social justice in the transition from illicit to legal cannabis. *American Journal of Drug & Alcohol Abuse*, 2019, 45 (6): 673-688.

Allern, Sigurd. 2002. Journalistic and commercial news values: news organizations as patrons of an institution and market actors. 15th Nordic Conference on Media and Communication Research. S. 137-152.

Ashenberg Straussner, Shulamith Lala (2001) The role of social workers in the treatment of addictions. *Journal of Social Work Practice in the Addictions*, 1 (1): 3-9.

Bernett-Page, Elaine, James Thomas (2009) Methods for the synthesis of qualitative research: a critical review. *BMC Medical Research Methodology*, 11 (9): 59-69

Bennett, Trevor, Katy Holloway (2009) The causal connection between drug misuse and crime. *The British Journal of Criminology*, 49 (4): 513 – 531.

Bergström, Göran, Kristina Boréus (2012) I: Bergström, Göran, Kristina Boréus (Red.) *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur.

Boréus, Kristina (2015) *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber.

Bra (2023) *Narkotikabrott*. <https://bra.se/statistik/statistik-om-brottstyper/narkotikabrott.html>
(Hämtad: 23-05-21)

Bryant, Jennings, Mary Beth Oliver (2009) (Red.) *Media effects: advances in theory and research*. New York: Routledge.

Bryman (2008) *Samhällsvetenskapliga metoder* Malmö: Liber.

Bryman (2018) *Samhällsvetenskapliga metoder* Malmö: Liber.

Burr, Vivien (2003) *Social constructionism*. London: Routledge.

CES (2022) Rapport. *Inslag av cannabis vid dödligt våld i Stockholm och i Sverige*. Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin.

Denscombe, Martyn (2016) *Forskningshandboken*. För småsakliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna. Lund: Studentlitteratur.

Ekendahl, Mats, Josefin Månsson, Patrik Karlsson (2020) Cannabis use under prohibitionism-the interplay between motives, contexts and subjects. *Drugs: Education, Prevention and Policy*. 27 (5): 268-376.

Erlandsson, Åsa (2022) Rapport. *Cannabis driver på dödligt våld*. Dagens Nyheter.

Expressen. *Expressens historia* (2018)

<https://www.expressen.se/om-expressen/expressens-historia/> (Hämtad 23-04-19).

Gabri Alexander Carl, Maria Rosaria Galanti, Nicola Orsini, Cecilia Magnusson (2022) Changes in cannabis policy and prevalence of recreational cannabis use among adolescents and young adults in Europe-An interrupted time-series analysis. *PloS one*, 17 (1): 261-885.

Gagon, Marilou, Daniel Gudino, Adrian Guta, Carol Strike (2020) What Can we Learn from the English-Language Media Coverage of Cannabis Legalization in Canada? *Substance Use & Misuse*, 55 (8): 1378-81

Ghelani, Amar (2020) Deconstructing the Racialized Cannabis User: Cannabis Criminalization and Intersections with the Social Work Profession. *The Journal of Sociology & Social Welfare*, 47 (3): 5-28.

Goffman, Erwing (1974) *Frame analysis: An Essay on the Organization of Experience*. Boston: Northeastern University Press.

Goldberg, Ted (2012) Vad händer om vi legaliserar narkotika? *Socialvetenskaplig tidskrift*, 2012, 19 (1): 56-64.

Graneheim, Hallgren, Ulla, Berit Lundman (2004) Qualitative Content Analysis in Nursing Research: Concepts, Procedures and Measures to Achieve Trustworthiness. *Nurse Education Today*, 24 (2): 105-112.

Haider, Shamim, Wan Jane Liew (2021) Medical cannabis in chronic pain management - Where are we now? *Indian Journal of Pain*, 35 (2): 97-104.

Haines-Saah, Rebecca J, Joy L Johnson, Robin Repta, Aleck Ostry, Mary Lynn Young, Jeannie Shoveller, Richard Sawatzky, Lorraine Greaves, Pamela A Ratner (2014) The privileged normalization of marijuana use—an analysis of Canadian newspaper reporting. *Critical Public Health*, 24 (1): 47-61.

Jacobsson, Katharina, Ann Skansholm (2019) *Handbok i uppsatsskrivande för utbildningsvetenskap*. Studentlitteratur.

Shehata, Adam Mid (2012) Medierna och makten över publiken. I Nord & Strömbäck (Red.) *Medierna och demokratin*. (s. 319-338) Lund: Studentlitteratur.

Stringer, Richard J, Scott R. Maggard (2016) “Reefer Madness to Marijuana Legalization: Media Exposure and American Attitudes Toward Marijuana (1975–2012)”. *Journal of Drug Issues*, 46 (4): 428–445.

Strömbäck, Jesper (2012) Journalistiken och politiken. I Nord & Strömbäck (Red.) *Medierna och demokratin*. (s. 263-283) Lund: Studentlitteratur.

Kennedy, Michael C (2017) Cannabis, cannabidiol and tetrahydrocannabinol in sport: an overview. *Internal Medicine Journal*, 52 (9): 1471-1477.

Klein, Axel, Marta Rychert, Machel A. Emanuel (2022) Towards social justice and economic empowerment? Exploring Jamaica’s progress with implementing cannabis law reform, *Third World Quarterly*, 43 (11): 2693-2711.

Lavie-Ajayi, Maya (2022) The Social Construction of Cannabis in Social Work. *Social Work*, 67 (4): 331-340.

Lévesque, Gabriel (2023) Making sense of pot: conceptual tools for analyzing legal cannabis policy discourse, *Critical Policy Studies*, 17 (1): 4-23.

Lipsky, Michael (2010) *Street-level bureaucracy: dilemmas of the individual in public services*. 30th anniversary expanded ed. New York: Russell Sage Foundation.

Ljuslinder, Karin (2011) Medieforskningens betydelse för den journalistiska praktiken: Funktionshinderfrågor som exempel. *Nordicom-Information*, 33 (3): 17-27.

LUF (2023) Narkotika, alkohol och beroende. [Narkotika, alkohol och beroende | Liberala Ungdomsförbundet \(luf.se\)](#) (Hämtat 2023-08-16)

Lundman, Berit, Ulla Graneheim Hällgren (2017) I: Höglund-Nielsen, Birgitta & Granskär, Monica (Red.) *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. Tredje upplagan. Lund: Studentlitteratur.

Maier, Melissa A (2017) *Content Analysis: Advantages and Disadvantages* The sage encyclopedia of communication research methods, SAGE Publications.

Malloch, Margaret, Gill McIvor (2012) Criminal justice responses to drug related crime in Scotland. *Int J Drug Policy*, 24 (1): 69-77.

Mays, Nicholas, Catherine Pope, Jennie Popay (2005) Systematically reviewing qualitative and quantitative evidence to inform management and policy-making in the health field. *Journal of Health Services Research & Policy*, 1 (10): 6-20

Mortensgaard, Lin Alexandra (2020) Contesting Frames and (De) Securitizing Schemas: Bridging the Copenhagen School' Framework and Framing Theory. *International Studies Review*. 22 (1): 140-166.

Månsson, Josefin (2014) A drawing demand for a new cannabis policy: A study of Swedish online drug discussions. *The International Journal on Drug Policy*, 25 (4): 673-681

Månsson, Josefin (2016) The same old story? Continuity and change in Swedish print media constructions of cannabis, *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 33 (3): 267-285.

Månsson, Josefin, Mats Ekendahl (2015) Protecting prohibition: The role of Swedish information symposia in keeping cannabis a high-profile. *Problem. Contemporary Drug Problems*, 42 (3): 209-225.

Orsini, Maria (2017) Frame Analysis of Drug Narratives in Network News Coverage. Contemporary drug problems. *Contemporary Drug Problems*, 44 (3): 189-211.

Pollack, Ester (2004) "Medierade brott" I: Helena Blomberg, Christian Kroll, Tommy Lundström & Hans Swärd (Red.) *Sociala Problem och Socialpolitik i Massmedier*. Studentlitteratur: Lund.

Rennstam, Jens, David Wästerfors (2011) Att analysera kvalitativt material. Ahrne, Göran & Peter Svensson (Red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. (s. 194-210). Liber.

Retriever (2019) *Mediearkivet: Ett arkiv att lita på*.

<https://www.retriever.se/product/mediearkivet/> (Hämtad: 23-05-09).

Riksdagen (2023) Narkotikastrafflag (1968:64).

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/narkotikastrafflag-196864_sfs-1968-64 (Hämtad: 23-05-19).

Socialstyrelsen (2017) *Skadligt bruk av droger, drogberoende*

<https://roi.socialstyrelsen.se/fmb/skadligt-bruk-av-droger-drogberoende/558> (Hämtad: 23-08-14).

Stringer, Richard J, Scott R. Maggard (2016) “Reefer Madness to Marijuana Legalization: Media Exposure and American Attitudes Toward Marijuana (1975–2012)”. *Journal of Drug Issues*, 46 (4): 428–445.

Svensson, Peter (2015) I: Ahrne, Göran & Svensson, Peter (Red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. Andra upplagan. Stockholm: Liber.

Taylor, Stuart. (2008). Outside the outsiders: Media representations of drug use. *The Journal of Community and Criminal Justice*, 55(4): 369-387.

Tham, Henrik (2021) *Retreat or entrenchment? drug policies in the Nordic countries at a crossroads*. Stockholm Studies in Social Policy and Welfare. Stockholm: Stockholm University.

Vetenskapsrådet (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. http://www.gu.se/digitalAssets/1268/1268494_forskningsetiska_principer_2002.pdf (Hämtad 2023-05-20).

Wenneberg, Søren Barlebo (2010) *Socialkonstruktivism: positioner, problem och perspektiv*. 1. uppl. Malmö: Liber ekonomi.

Whitney L. Ogle, Gregg J. Gold, Lukas E. Coppen, Claire Copriviza (2022) How and why adults use cannabis during physical activity. *Journal of Cannabis Research*, 4 (1): 1-10.

Yan, Fengmin (2020) *Image, Reality and Media Construction: A Frame Analysis of German Media Representations of China*. Singapore: Springer Singapore.

10. Empirilista

Expressen 1992:

Artikel 1 - Dillworth, Barbro (1992) Kåkfarfar. 70-åringen Gösta Mauritz häktad. *Expressen*. (1992-10-11).

Artikel 2 - Lagercrantz, David (1992) Han tog kriget med sig hem till Mora. *Expressen*. (1992-12-08).

Artikel 3 - Gräslund, Tiiu (1992) Jag litade på henne. *Expressen*. (1992-10-31).

Artikel 4 - Lindwall, Johan T (1992) Svenske kaptenen smuglade knark för 500 miljoner. *Expressen*. (1992-11-25).

Artikel 5 - Sima, Jonas (1992) Bättre med långvarig psykvård. *Expressen*. (1992-03-06).

Artikel 6 - Lindström, Lars (1992) Rastafarins segerchans upp i rök. *Expressen*. (1992-05-07).

Artikel 7 - Lindroth, Bengt (1992) Att knarka i liberalismens namn. *Expressen*. (1992-04-05).

Artikel 8 - (1992) Moderater mot demokratin. *Expressen*. (1992-10-23).

Artikel 9 - (1992) Drogliberalismen. *Expressen*. (1992-03-20).

Artikel 10 - Sigfridsson, Sigge (1992) Moderatledaren som vill släppa knarket fritt. *Expressen*. (1992-05-29).

Artikel 11 - Arnstad, Henrik (1992) Höjda böter skrämmer langarna. *Expressen*. (1992-01-15).

Artikel 12 - Bergling, Mikael (1992) Förbjud dopingen. *Expressen*. (1992-12-08).

Artikel 13 - Andersson, Niclas (1992) Norska landslaget i kula finns inte längre. *Expressen*. (1992-07-10).

Artikel 14 - Permell, Charlotte (1992) Sheenet bedrog - Stjärnan var ett vrak. *Expressen*. (1992-01-03).

Artikel 15 - (1992) "Taxfrees" Ruby Wax möter Amerikas knäppskallar. *Expressen*. (1992-05-28).

Artikel 16 - Permell, Charlotte (1992) Det är värre att dricka kaffe än att röka marijuana. *Expressen*. (1992-06-06).

Artikel 17 - Sundholm, Magnus (1992) Svenska Beatrice går i TV-seriens lyxsskola. *Expressen*. (1992-03-22).

Artikel 18 - Olsson, Mats (1992) Här går folk hem utan att slåss. *Expressen*. (1992-06-04).

Artikel 19 - Hedlund, Stina (1992) Sanna drömmer om någon som bryr sig. *Expressen*. (1992-10-28).

Artikel 20 - Sima, Jonas (1992) Därför blev Annikas liv förstört. *Expressen*. (1992-11-23).

Artikel 21 - Svensson, Britta (1992) En förlorad generation inför rätta. *Expressen*. (1992-11-02).

Artikel 22 - Kallemur, Ola (1992) Rave i natt. Expressen var med på hemliga festen. *Expressen*. (1992-09-06).

Artikel 23 - Wahlberg, Stefan (1992) "Han vilseleder unga". *Expressen*. (1992-11-13).

Artikel 24 - Montgomery, Elisabeth (1992) Maraton-danserna marknad för nya ungdoms-drogerna. *Expressen*. (1992-02-11).

Artikel 25 - Proschwitz, Charlotte Von (1992) Piia och Nadja: Gå inte på den här annonsen "Vi behandlades som slavar". *Expressen*. (1992-05-27).

Artikel 26 - Andreasson, Claes (1992) Tuff kärlek. Våga vara hård - och rädda dina barn. *Expressen*. (1992-07-26).

Artikel 27 - (1992) Boken om Paul McCartney, 50. *Expressen*. (1992-06-21).

Artikel 28 - Nilsson, Per (1992) Här går svenska flickor under i det tysta. *Expressen*. (1992-07-27).

Artikel 29 - Gunnarsson, Pär (1992) Glömsk läkare glömde knark i väskan. *Expressen*. (1992-03-11).

Artikel 30 - (1992) Den bittra hemkomsten från kriget. *Expressen*. (1992-01-26).

Artikel 31 - Liljedahl, Ola (1992) "Ni är så snälla". Annika hälsar från cellen i Kalifornien. *Expressen*. (1992-11-14).

Artikel 32 - (1992) 32 offer för ecstasy. *Expressen*. (1992-11-02).

Artikel 33 - Ivarsson, Måns (1992) Gudomlige Dennis - en färgstark discopojke från Malmö. "En svensk tjej". *Expressen*. (1992-11-06).

Artikel 34 - Wahlberg, Stefan (1992) Tonårsdrogen tusentals ungdomar är i farozonen. Jodke 18 år: "Jag trodde". *Expressen*. (1992-11-01).

Artikel 35 - Bodström, Cecilia (1992) De nya knarkarna. "Jag var skicklig på att manipulera, hade kortklippt hår". *Expressen*. (1992-02-27).

Expressen 2022:

Artikel 1 - Sjöshult, Fredrik (2022) Knarkcentral avslöjad på Swedbanks finaste kontor. *Expressen*. (2022-04-02).

Artikel 2 - Wallen, Marcus (2022) Pentagram och valdtakter: Satanisten blev seriemordare. *Expressen*. (2022-12-30).

Artikel 3 - Ronge, Johan (2022) Tommy Zethraues häktad i stor knarkhärva. *Expressen*. (2022-03-02).

Artikel 4 - Lapidus, Arne (2022) Pensionären som suttit över 25 år i fängelse: "Sverige borde skämmas". *Expressen*. (2022-10-30).

Artikel 5 - Kjellén, Jakob (2022) Avskyn mot pojkvännen efter mordet på lyxorten. *Expressen*. (2022-10-17).

Artikel 6 - Malmgren, Kim (2022) Här flyr barnskådisen - efter skott mot tonåring. *Expressen*. (2022-09-02).

Artikel 7 - Snårbacka, Jennifer (2022) Polis jagade langare i dejtingapp - 68 gripna. *Expressen*. (2022-02-02).

Artikel 8 - Marinkovic, Dusan (2022) Malcolm lämnade ökända mc-gänget - flydde Sverige. *Expressen*. (2022-07-23).

Artikel 9 - Petersson, Claes (2022) Knarkhandeln på Volvo - bilbomb och dödshot. *Expressen*. (2022-05-22).

Artikel 10 - Ljungberg, Karl (2022) Två kvinnor misstänks ha smugglat knark för tre miljoner. *Expressen*. (2022-05-04).

Artikel 11 - Ljungberg, Karl (2022) Man åtalas: Smugglade 8 kilo kokain i strumpbyxor. *Expressen*. (2022-03-15).

Artikel 12 - Sjöshult, Fredrik (2022) Polisen slår till med Chicagomodellen. *Expressen*. (2022-12-21).

Artikel 13 - Lindström, Hanna (2022) Sigge Eklund stoppades av vakter: “Jag blev chockad”. *Expressen*. (2022-11-27).

Artikel 14 - Dahlberg, Anna (2022) Nej, Sverige ska inte legalisera cannabis. *Expressen*. (2022-12-25).

Artikel 15 - (2022) Sara Skyttedal kan få rätt igen. *Expressen*. (2022-12-18).

Artikel 16 - Gardell, Linus & Gynnhammar, Johan (2022) Gör som Joe Biden och avkriminalisera gräs. *Expressen*. (2022-10-14).

Artikel 17 - Svensson, Niklas (2022) Pehrson om SD: “Skäller inte på dem”. *Expressen*. (2022-08-17).

Artikel 18 - Bratell, Johan (2022) Jakobs uppträder på cannabiskonferens. *Expressen*. (2022-05-25).

Artikel 19 - Möller, Jens (2022) Thailand skänker sina invånare 1 000 000 cannabisplantor. *Expressen*. (2022-05-13).

Artikel 20 - Olsson, Ulf (2022) Sveriges knarkpolis bygger på okunskap. *Expressen*. (2022-05-13).

Artikel 21 - Tengblad, Mattias (2022) Här flyr stjärnan alla frågor efter fiaskot. *Expressen*. (2022-06-25).

Artikel 22 - Sjöshult, Fredrik (2022) Så blev pojken med pilbågen terrormördare. *Expressen*. (2022-11-06).

Artikel 23 - (2022) Jakten på de unga. *Expressen*. (2022-03-21).

Artikel 24 - Kjellden, Jakob (2022) Dömda mördaren om livet efter Hells Angels. *Expressen*. (2022-04-01).

Artikel 25 - Mohageb, Luay (2022) Unga killar vinner likes på att posera med vapen. *Expressen*. (2022-10-06).

Artikel 26 - Marinkovic, Dusan & Christian, Jens (2022) Barnen med föräldrar som sitter i fängelse Rosanna, 15: "Jag sa att min mamma jobbar utomlands". *Expressen*. (2022-11-26).

Artikel 27 - Thunborg, Peter (2022) Whitney Houstons väg till tragiska slutet i badkaret. *Expressen*. (2022-12-13).

Artikel 28 - Soxbo, Stefan (2022) 49 år efteråt - Svaret om Bruce Lees gåtfulla död. *Expressen*. (2022-11-24).

Artikel 29 - Sörbring, Karin (2022) Nio myter om beroende - Sant eller falskt. *Expressen*. (2022-03-20).

Artikel 30 - Kjellén, Jakob (2022) Elitens hemliga fester i Falsterbo. *Expressen*. (2022-07-14).

Artikel 31 - Ronge, Johan (2022) Misstänkte dubbelmördaren led av psykisk störning. *Expressen*. (2022-06-23).

Artikel 32 - Malmgren, Kim (2022) Åtalet: Mordvapen i rapparens musikvideo. *Expressen*. (2022-05-11).

Artikel 33 - Bratell, Johan (2022) Ken Ring berättar: Rökte på i "Så mycket bättre". *Expressen*. (2022-05-11).

Artikel 34 - Häggström, Andreas (2022) Amy Winehouse i sista samtal med sin läkare: "Jag vill inte dö". *Expressen*. (2022-05-07).

Artikel 35 - Wiberg, Charlotte (2022) Theodor Engström är inte ensam. *Expressen*. (2022-12-06).